

Str. 6 in 7

Marjan Batagelj

»Ko z ženo obiskujeva te cerkljanske hribe, si pravim, da bi si tu najraje postavil leseno hišo in užival mir in pozitivno energijo. In če se nekje dobro počutiš, potem tudi poslovnega modela ni težko zgraditi.«

Stran 2

Občina odkupila prostore stare Ete

Tja bodo predvidoma do konca leta 2019 preselili Zdravstveno postajo Cerkljanskega in lekarno.

Stran 15

Dr. Luka Leskovec

»V znanosti je zelo jasno, da moraš imeti rad to, kar delaš.«

CERKLJANSKE NOVICE

ČASOPIS OBČINE CERKNO LETNIK 4 ŠT. 13 DECEMBER 2018 www.cerkno.si

Srečno in zdravo 2018!

Cenjene občanke in občani,

v iztekajočem se letu so zastavljene dobre podlage za vesel, vester in optimističen vstop v novo leto. Razvojne smeri se na določenih področjih Cerkljanske vzpodbudno odpirajo.

Prav v teh decembrskih dneh je bila podpisana pogodba o odkupu nekdanje upravne stavbe Ete, kjer bomo v sodelovanju z Zdravstvenim domom Idrija zastavili posodobitev zdravstvenih uslug na Cerkljanskem.

Uspešno se uresničujejo tudi investicije

na področju infrastrukture, od izvajanja prve faze energetske sanacije centralne šolske stavbe do proračunskega vložka, ki bo v naslednjem letu podpiral izgradnjo stanovanj, modernizacijo cestne in komunalne infrastrukture, v Cerknem ter v krajevni okolici zagotavljal kakovostne vire pitne vode. Neposredno skrb za spodbujanje podjetništva bomo usmerili preko projekta FORMICA ter mladim generacijam s številnimi sodobnim izzivi zagotavljali neposredno vključevanje v startup in coworking delavnice v prostorih večnamenskega centra pod okriljem lokalne skupnosti.

Po dolgi letih pa se občina že vključuje v planiranje razvojno pomembnih vlaganj v turizem, ki v bližnji prihodnosti obetajo tudi nova delavna mesta in nove izzive v prihodnosti.

Dovolite mi, cenjene občanke in občani, da vam ob vseh naštetih dobrih obetih tudi letos iskreno zaželim zdravja, sreče in uspehov v prihajajočem letu 2018.

Župan Jurij Kavčič

Stran 2

Energetska sanacija Osnovne šole Cerklje

Investicija v vrednosti skoraj 800 tisoč evrov, ki je več kot četrtinsko financirana iz sredstev EU, bo zaključena predvidoma pred pričetkom naslednjega šolskega leta.

Stran 3

Zaključeni projekti v letu 2017

Za vzdrževanje in modernizacijo občinskih cest je bilo v tem letu porabljenih 482 tisoč evrov. Predstavljeni pa so še drugi projekti.

Stran 6

Uspešno leto za cerkljanski turizem

Gregor Novakovič, direktor LTO Laufar Cerklje, pojasnjuje, da je Cerklje z okolico v prvih desetih mesecih leta obiskalo za 9 % turistov več kot v enakem obdobju lani.

Stran 10

Projekt Greta

Geotermalna energija predstavlja dobro kombinacijo z izkoriščanjem lesne biomase, omogoča hlajenje stavb in shranjevanje viškov toplote. Kakšne možnosti predstavlja v tem oziru Cerkljanska? Preverite.

Stran 13

Ledena pravljica dežela

V Cerknem bo tudi letos konec leta zaživela tridnevna ledena pravljica dežela in polepšala praznike tako najmlajšim kot mladim po srcu.

Stran 16

Medena potica za božič

Na zadnji strani preverite, kako letos pripraviti za odtenek drugačno potico, ki bo z zdravo in hranilno sestavino vnesla v vaš dom pridih domačnosti.

Foto: Bojan Tavčar

SOUSTVARJALCI

Simona Pestotnik

Strokovna sodelavka Geološkega zavoda Slovenije je skupaj s sodelavci pripravila članek o projektu GRETA in potencialih geotermalne energije v občini Cerklje.

Gregor Novakovič

Direktor LTO Laufar Cerklje. Tokrat je preveril, kakšen je bil turistični utrip v prvih desetih mesecih leta.

CERKLJANSKE NOVICE
Izdajatelj: Občina Cerklje,
Bevkova ulica 9, 5282 Cerklje
T: 05 37 34 640
E: cerkljanske.novice@gmail.com
www.cerkno.si
Odgovorna oseba: Jurij Kavčič, župan
Občine Cerklje
Uredili: Helena Pregelj Tušar in Damjana
Petrnelj
Grafično oblikovanje: Bojan Tavčar
Tisk: GR Grafika d.o.o.
Naklada: 1850 izvodov
Časopis je brezplačen.

Coworking Slabih 800 tisoč evrov za energetsko sanacijo šole Cerkno

V projektu Formica, katerega partner je tudi Občina Cerkno, se v Cerknem vzpostavlja prostor coworking, kjer bodo imeli udeleženci (obstoječi in potencialni podjetniki) možnost uporabljati prostor in osnovno opremo ter sodelovati z ustreznimi mentorji. Izvajajo se tudi podjetniške delavnice in izobraževanja, ki zainteresiranim posameznikom pomagajo na njihovi podjetniški poti. Kaj pomeni coworking za naš kraj?

Jana Vilman, oblikovalka, zunanja sodelavka:

»Mreženje med lokalnimi prebivalci je ključnega pomena za razvoj podjetništva in dvig lokalne ekonomije.

Danes veliko ljudi dela doma in snuje individualne načrte. V lokalnem okolju je zato pomembno, da posameznike nekdo povezuje in združuje – pri nas v Bohinju za to skrbi Center za kakovost Turizma Bohinj v sklopu aktivnosti, povezanih s kolektivno blagovno znamko **Bohinjsko/ from Bohinj**. Prek mreženja se širijo podjetniške ideje, večje so možnosti realizacije, obenem pa nastajajo skupni produkti. Zato pozdravljam vzpostavitev Coworkinga v Cerknem, kjer sem tudi sama kot zunanja sodelavka že izvajala svetovanja za rokodelce. V Bohinju tak prostor pogrešamo.«

Dejan Flander:

»Sam imam za sabo že kar nekaj izobraževanj in treningov, od tehničnih do podjetniških, psiholoških, prodajnih itd. Coworking je

zame pomemben, ker daje svobodo razmišljanju, podpira in izvaja različna izobraževanja. Ta bodo pripomogla k boljšemu razmišljanju posameznikov o spremembah in napredku v svetu. Coworking spodbuja napredek kraja, ki bi bil lahko še bolj uspešen na mnogih področjih, tudi v turizmu. Omogočal nam bo soustvarjati nove zgodbe.«

Borut Pirih:

»Povezovanje je ključ do uspeha in Coworking Cerkno predstavlja izjemno priložnost spoznavanja novih znanj ter povezovanja izkušenj.

Na nas je, da izkoristimo kakovostne predstavitve in delavnice v okviru projekta Coworking Cerkno ter skozi druženja ustvarimo in oblikujemo potencial idej ter le-te tudi izpeljemo.«

Milan Koželj

Že v februarju je Občina Cerkno z Ministrstvom za infrastrukturo dorekla pogodbo o sofinanciranju projekta »Energetska sanacija in prenova stavbe Osnovne šole Cerkno«. S podpisom pogodbe, ki so ga administrativne ovire na ministrstvu zategnile v začetek avgusta, so bili končno izpolnjeni vsi pogoji, da se lahko prične z gradbenimi deli na objektu.

Na osnovi javnega razpisa je bil izbran tudi izvajalec gradbenih, obrtniških in instalacijskih del, to je podjetje Dema plus, d. o. o., iz Ljubljane. Celotna vrednost investicije znaša 787.355 evrov, višina sofinanciranja iz evropske kohezijske politike pa bo 242.585 evrov. Investicija se bo izvajala v dveh letih in bo predvidoma zaključena avgusta 2018. Dela, ki zahtevajo precej sprotne logističnega in organizacijskega prilagajanja ter improvizacije pri izvedbi pouka, so se pričela jeseni. Izvajalec je zadolžen, da se hrupnejša zunanja gradbena dela izvajajo popoldan, večina zamenjav oken na učilnicah pa bo opravljena ob vikendih. Konec oktobra je v času jesenskih počitnic skupina podizvajalcev že opravila prvi del zamenjave oken v oddelkih prvega in drugega razreda, »sveti Miklavž« pa je z novimi stekli obdaril tretješolce ter v zbornici učiteljice na razredni stopnji.

Večjih preseganj stroškov ni

Skoraj pol stoletja stara stavba, ki je sicer zgleden primer protipotresne gradnje in nema priča velike želje ter vznesenosti po zagotavljanju sodobnega pouka v začetku sedemdesetih prejšnjega stoletja, z novimi posegi v stavbo razkriva tudi nove infrastrukturne specifikke, katerim bo treba sproti zadostiti, četudi do večjih preseganj predvidenih stroškov zaenkrat ne prihaja. Poleg oken bo namreč prenovljena tudi talna izolacija sten, zamenjana bodo svetila ter dotrajana streha na severnem stolpiču razredne stopnje. Na šoli redno tedensko potekajo operativni strokovni

posveti med predstavniki lokalne skupnosti, nadzorniki, projektanti in izvajalci s ciljem, da se dela zaključijo v predvidenem roku. Vodstvo lokalne skupnosti in zavoda pa še posebej cenita odločno in strokovno delo nadzornikov ter lokalnih projektantov. 🌱

Poleg oken bodo prenovili tudi talno izolacijo sten, zamenjali bodo svetila ter dotrajano streho na severnem stolpiču razredne stopnje.

Foto: arhiv OŠ Cerkno

Na Bukovem spomladi že novo športno igrišče

V Krajevni skupnosti (KS) Bukovo so že dve leti nazaj začeli razmišljati o športnem igrišču, ki naj bi ga izgradili ob domu krajanov. Ob podpori vseh društev so pridobili potrebno dokumentacijo in dovoljenja, v začetku novembra pa tudi že izbrali izvajalca del – najugodnejši ponudnik je bil domačin Rado Raspet, s. p. Predvideni stroški izgradnje znašajo 120 tisoč evrov. Projekt, ki naj bi ga zaključili spomladi prihodnje leto, bo financirala KS Bukovo ob pomoči občine. Igrišče bo primerno za organizacijo različnih prireditev na prostem, obenem pa bo površina ponudila kar nekaj možnosti za rekreacijo številnim mladim v kraju in okolici. (CN) 🌱

Slavnostna akademija ob občinskem prazniku

Občina Cerkno svoj občinski praznik praznuje 1. oktobra v spomin na rojstvo znamenitega matematika in pedagoga, doktorja Franca Močnika in v spomin na ustanovitev Vojkove brigade. Občinski praznik so letos obeležili na slavnostni seji 30. septembra v dvorani Glasbene šole Cerkno. Kulturni program so oblikovali učenci Osnovne šole Cerkno in cerkljanske

podružnice idrijske glasbene šole ter moški pevski zbor Cerkljanski zven, čigar pevci so se skozi zapeto spomnili letošnje 150-letnice rojstva skladatelja Petra Jereba. Zbrane je nagovoril župan Jurij Kavčič, ki je predstavil pomembne investicije v zadnjem obdobju ter si v prihodnje zaželel temeljitega razvojnega preloma, temelječega na domačem znanju in priložnostih. Podelil je tudi posebno priznanje letošnji zlati maturantki Sari Mlakar.

Drugih nagrajencev tokrat ni bilo, saj Bevkovo priznanje in nagrade odslej občina podeljuje le na vsaki dve leti. Naslednje občinske nagrajence bomo torej lahko spoznali (in jih tudi predstavili v Cerkljanskih novicah) prihodnje leto oktobra. (CN) 🌱

Občina odkupila prostore stare Ete

Občina Cerkno je v teh dneh odkupila prostore nekdanje upravne stavbe Eta za potrebe prenosa oziroma selitve Zdravstvene postaje Cerkno. Za nakup je odštela 295 tisoč evrov, »kar je solidna cena«, je ocenil župan Jurij Kavčič, saj to pomeni okrog 200 evrov za kvadratni meter. Uporabne površine je sicer za približno 1600 kvadratnih metrov. »To je prva faza, v naslednjih bo potrebno preurejanje oziroma preprojektiranje stavbe za potrebe zdravstvene postaje ter pridobitev gradbenega dovoljenja,« je še

povedal Kavčič. Dokončno naj bi stavbo po njegovih ocenah uredili do konca leta 2019, skupno vrednost vseh predvidenih del ocenjujejo na več kot milijon evrov. Projekt bodo financirali z lastnimi sredstvi, računajo na nepovratna sredstva in ugodne kredite ter delno tudi financiranje ZD Idrija, pod okriljem katerega Zdravstvena postaja Cerkno deluje.

Foto: Bojan Tavčar

Sedanja stavba je neustrezna, saj komaj tretjinsko pokriva sedanje potrebe po zagotavljanju zdravstvenih storitev, v novi stavbi bodo lahko omogočili večje ambulantne prostore in morda še kakšno ambulantno storitev, nad njimi pa uredili tudi stanovanjski del. V novo stavbo naj bi preselili tudi lekarno ter primerno uredili sprejemno postajo za nujne primere, je še povedal župan, ki veliko prednost za občane vidi tudi v zadostni površini za parkiranje. (CN) 🌱

V letu 2017 uspešno izvedene investicije

Janez Peternel, Občina Cerkno

Predstavljamo investicije, ki jih je Občina Cerkno zaključila v letošnjem letu. Za vzdrževanje in modernizacijo občinskih cest je bilo v letu 2017 porabljenih 482.000 evrov sredstev.

PODPORNI ZID POD VASJO ZAKRIŽ

Prenovljen odsek ceste Cerkno-Zakriž

Pogled na nov podporni zid

SANACIJA UDORA CESTE NA ODSEKU DOLENJI NOVAKI-ROBIDNICA

Sanacija, izvedena z železniškimi tirnicami in hlodovino

Asfaltacija odseka Dolenji Novaki-Robidnica

IZVEDBA PODPORNEGA ZIDU NA CESTI LAZEC-URMAJNK

REKONSTRUKCIJA CESTE MARUŠKOVEC-PLUŽNJE

REKONSTRUKCIJA CESTE MROVLJEV GRİČ-JOŠKOVEC

Rekonstrukcija odseka Mrovljev grič-Joškovce

SANACIJA PODPORNIH ZIDOV, UREDITEV ODVODNJAVANJA IN KANALIZACIJE TER ASFALTACIJA CESTE VASI OTALEŽ

Ureditev odvodnjavanja v vasi Otalež

Sanacija podpornih zidov - vas Otalež

REKONSTRUKCIJA CESTE OTALEŽ-NA POKLONU

Rekonstrukcija ceste Otalež-Poklonar

SANACIJA PODPORNEGA ZIDU NA CESTI STRAŽA-CERKLJANSKI VRH

SANACIJA PODPORNEGA ZIDU NA STRAŽI - PRI PIRIHU

SANACIJE PRAGOV IN OPORNIH ZIDOV NA VODOTOKU ZAPOŠKA

Za več lokalne hrane v zavodih

Damjana Peternejl

Občina Cerkno in Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija (ICRA) sta 15. novembra, dva dni pred dnevom slovenske hrane, ki ga vsako leto obeležujemo tretji petek v novembru, v Cerknem pripravili okroglo mizo, na kateri so se srečali ponudniki lokalno pridelane hrane in predstavniki javnih zavodov.

Udeleženci okrogle mize o lokalno pridelani hrani

Na Cerkljanskem so v preteklih letih veliko naredili za promocijo lokalne hrane, ki jo proizvajajo večinoma kmetje z dopolnilnimi dejavnostmi. Prizadevajo si tudi, da bi se čim več lokalno pridelane hrane porabilo v lokalnem okolju. To že spodbujajo v sodelovanju z Idrijsko-Cerkljansko razvojno agencijo (ICRA), ki je organizator dveh lokalnih tržnic na tem območju, v Cerknem in Idriji. Večje količine viškov pa kmetje in drugi lokalni pridelovalci lahko prodajo tudi javnim zavodom, a v tem primeru so veliko bolj omejeni.

Sodelujoči so poudarili potrebo po medsebojnem sodelovanju in združevanju, s čimer bi lahko zagotovili več lokalne hrane v javnih zavodih, predvsem pa tudi pomagali lokalnim pridelovalcem pri trženju in sklepanju poslov z javnimi zavodi in tudi drugimi pravnimi osebami.

Le 20 % živil izvzetih iz javnega naročanja

Ti morajo namreč glede na Zakon o javnem naročanju pridobiti glavino dobaviteljev hrane na javnih razpisih, kar pomeni vsaj 80 % vseh živil. Le za 20 % živil velja, da so lahko izvzeta iz javnega naročanja, torej lahko v sklopu tega hrano (ne nujno najcenejšo kot pri razpisih, kjer je izbran najcenejši ponudnik) pridobijo od lokalnih ponudnikov.

Po eni strani to pomeni, da morajo javni zavodi zelo dobro poznati zakon, po drugi strani pa tudi predvideti, katera živila iz lokalnega okolja so pripravljena in bodo v času štirih let, za kolikor se sklenejo pogodbe za javna naročila, naročali pri lokalnih ponudnikih. V tem primeru jih namreč morajo izločiti iz javnih naročil.

Priprava razpisov

Vzgojno-izobraževalnim ustanovam pri pripravi razpisov pomagajo zunanji sodelavci, ki dobro poznajo zakonodajo in pravne okvire. Usmeritve so dobrodošle, potrebujejo pa tudi informacije o ponudbi lokalne hrane.

Na OŠ Cerkno po besedah ravnatelja mag. Milana Koželja kvote 20 % lokalno pridelane hrane ne izkoristijo popolnoma, saj dosežejo okrog 10 %. Na leto za lokalno hrano namenijo okrog 12 tisočakov. Gabriela Raztresen, vodja prehrane na šoli, je povedala, da od tega največ kupujejo žlikrofe, krompirjeve svaljke, habance, domač kruh, med, jabolka, jabolčni sok, jajca, orehe, slive, mleko sir, skuto, maslo ... Poudarila je še, da rezerve ostajajo, želijo si lokalno nabavljati tudi več vrst zelenjave, domače pekovske izdelke, različne štrukle. Na OŠ Idrija ugotavljajo, kot je povedala vodja kuhinje Helena Mavri, ki prihaja s Cerkljanskega, da z lahkoto dosežajo 20 % kvoto dobave hrane iz lokalnega okolja, nekaj tudi preko sheme šolskega sadja.

Kot primer dobre prakse so na dogodku izpostavili še sodelovanje med Psihiatrično bolnišnico Idrija in Kmetijo Pr' Kafurju z Vrsnika, ki v bolnišnico po pogodbi dobavlja zelenjavo.

Povprečje na Cerkljanskem dobro

Tudi na Cerkljanskem in Idrijskem javni zavodi dajejo prednost lokalno pridelani hrani, morda celo bolj kot v povprečju po državi. Udeleženci so se strinjali, da še ostaja nekaj rezerv oziroma maneverskega prostora: javni zavodi bi lahko še bolje izkoristili kvoto 20 %, četudi se ta giblje med 10 in 20 % (v Sloveniji do 10 %), v

sklopu katere naročajo pretežno lokalno hrano brez javnih naročil, prav tako pa bi tudi pobudniki ob pravih usmeritvah in pravočasnem načrtovanju še dopolnili oziroma optimizirali svoje zmožnosti.

Zaveze za naprej:

1. Razvojna agencija ICRA nudi POMOČ javnim zavodom in drugim zainteresiranim, ki iščejo lokalne dobavitelje.
2. Sodelujoči so izpostavili pomen pravočasnega NAČRTOVANJA pred pričetkom izvajanja javnih naročil.
3. Tako javni zavodi kot lokalni pridelovalci so poudarili pomen POVEZOVANJA IN ZDRUŽEVANJA. Pri pripravi razpisov bi se lahko združevali javni zavodi. Potrebno bi bilo tudi združenje lokalnih ponudnikov, ki bi pomagalo pri trženju in iskanju potencialnih strank.

Dan slovenske hrane v OŠ Cerkno

Letošnji dan slovenske hrane, ki je bil 17. novembra, so v OŠ Cerkno obeležili s tradicionalnim slovenskim zajtrkom. Učencem so ponudili lokalno pridelano hrano: kruh, med, maslo, mleko in jabolko, cerkljanski čebelarji pa so darovali med. V šolo so svojo dejavnost prišli predstaviti pridelovalci mleka, predstavnik čebelarjev Drago Kuralt in Teodor Likar pa sta obiskala tako šolo kot tudi vrtec. Poleg tega so za učence 6. razreda pripravili delavnice v povezavi z žlikrofi in lokalno hrano. V enem delu delavnic so se učenci pod vodstvom Marte Florjančič in Katje Bajt naučili izdelovati žlikrofe, v drugem delu pa so učenci poglobljali znanje o pomenu lokalne hrane, o pomenu zajtrka, preizkusili pa so se tudi v pripravi slavnostnega pogrinjka. 🍀

LAS s CILjem

Lokalne akcijske skupine (LAS) so razvojna partnerstva, ki na lokalnem območju delujejo z interesom podpore projektov, ki prispevajo k razvoju območja. V Sloveniji je 37 LASov, ki so dobili sredstva iz kmetijskega, ribiškega ali regionalnega sklada. Naš LAS obsega območje občin Idrija, Logatec in Cerkno.

Lani decembra smo razpisali prvi javni poziv za nepovratna sredstva, v letu 2018 pa predvidevamo objavo drugega javnega poziva LAS, na katerem bodo razpisana sredstva štirih tematskih področij: ustvarjanje delovnih mest, razvoj osnovnih storitev, varstvo okolja in ohranjanje narave, večja vključenost mladih, žensk in drugih ranljivih skupin. Oktobra smo z 10 partnerskimi LASi iz Slovenije že pričeli z izvajanjem projekta **Zgodbe rok in krajev**. V njem analiziramo stanje rokodelcev na območjih vključenih LASov in pripravljamo zasnovo kompetenc rokodelcev za pridobivanje nacionalnih poklicnih kvalifikacij. Na območju LAS s CILjem je že bila izvedena analiza stanja na terenu ter ustvarjena baza podatkov o rokodelcih. Izdelani so bili tudi trije novi izdelki z aplikacijo čipke, izvedli smo več delavnic na temo lesa.

LAS s CILjem v Cerknem

Občino Cerkno že izvaja skupne projekte **Dobimo se na tržnici, Formica in Vključimo se**. Projekt Dobimo se na tržnici vključuje dogodke, ki se izvajajo na lokalnih tržnicah v Idriji, Cerknem in Logatcu ter pripomorejo k večji prepoznavnosti in promociji lokalne hrane in drugih lokalnih produktov. V projektu Formica se vzpostavljajo trije coworking centri, kjer bodo imeli udeleženci možnost uporabljati brezplačni

prostor in osnovno opremo ter sodelovati z ustreznimi mentorji. Izvajajo se tudi podjetniške delavnice in izobraževanja, ki zainteresiranim posameznikom pomagajo na njihovi podjetniški poti. Projekt Vključimo se se izvaja v 11 urbanih naseljih, na območju cerkljanske občine v Cerknem, Dolenjih Novakih ter Šebreljah in vključuje aktivnosti za ranljive skupine. V vsakem naselju se izvajajo animacijske delavnice, na katerih prisotni prebivalci in predstavniki ranljivih skupin izberejo nekaj izobraževalnih dejavnosti, ki se jih v projektu izvaja. (Darja Lahajnar, ICRA, d. o. o., Idrija) 🍀

LAS s CILjem nudi preko vodilnega partnerja ICRA, d. o. o., Idrija brezplačna svetovanja za vse potencialne prijavitelje, zato vabimo vse zainteresirane, da prijavite svoje projekte na razpis, ki bo objavljen v letu 2018. Informacije: <http://las-sciljem.si/>, tel. št. 05/37-43-914 (Darja Lahajnar) ali 05/37-43-913 (Špela Rudolf).

LAS
s CILjem

EVROPSKA UNIJA
EVROPSKI SKLAD ZA
REGIONALNI RAZVOJ

Prvih 10 mesecev leta 2017 uspešnih

Za 9 odstotkov več turistov

Gregor Novakovič, LTO

Tako za Cerkljansko kot celotno državo je izredno uspešno turistično leto. Število skupnih prihodov v našo destinacijo je bilo v prvih desetih mesecih letošnjega leta za 9 % višje kot v enakem obdobju lani; našli smo jih 14.610. Tu je treba posebej izpostaviti obisk tujih gostov, ki je bil za 13 % višji v primerjavi z enakim obdobjem lani.

Foto: Bojan Tavčar

V Partizanski bolnici Franja so do konca novembra našli kar 25.512 obiskovalcev.

Pri nočitvah je slika dokaj podobna. Prav tako je v enakem primerjalnem obdobju vidna skupna rast, in sicer je 5-odstotna. Realiziranih je bilo 42.340 nočitev. Veseli predvsem dejstvo, da so tuji gostje ustvarili kar 13 % več nočitev kot v enakem obdobju lani, medtem ko so domači gostje ustvarili približno enako število nočitev. Pri tem velja omeniti, da je razmerje, ko govorimo o realiziranih nočitvah, med domačimi in tujimi gosti v zadnjih dveh letih 58 % proti 42 % v korist domačih. Če pogledamo povprečno dobo bivanja na Cerkljanskem, se je ta v obravnavanem obdobju znižala iz treh dni na 2,9 dneva.

Prednjačijo Hrvati

Veseli nas, da smo uspeli v letošnjem letu v naše kraje privabiti več tujih gostov. Če preverimo podrobneje po državah, iz katerih je bilo teh gostov največ, lahko vidimo, da so v ospredju naši južni sosedi Hrvati, ki so v prvih desetih mesecih letošnjega leta realizirali kar 27 % vseh tujih prenočitev, sledijo jim Belgijci s 14 %, Madžari ter Italijani z 11 % ter Nemci s približno 8 %. V primerjavi z lanskim letom je opazen predvsem porast belgijskih ter madžarskih gostov, medtem, ko je bilo Nemcev ter Italijanov nekaj manj.

Obisk turističnih znamenitosti

Podatki o obisku glavnih turističnih znamenitosti v občini so zelo vzpodbudni. Partizansko bolnico Franja je do konca

novembra letošnjega leta v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta obiskalo kar 18 % več gostov (25.512) od tega je bilo tujih 30 %. Njihova rast v primerjavi z letom 2016 pa je bila še višja, in sicer za kar 20 %. Veliko je k povečanemu obisku pripomogla pridobitev Znak evropske dediščine v letu 2015.

**Prvih 10 mesecev
v številkah**

14.610

prihodov turistov

42.340

nočitev na Cerkljanskem

Obisk Cerkljanskega muzeja je bil primerjalno nekaj manjši, predvsem na račun tujih obiskovalcev. Glavni razlog gre iskati v tem, da je bil v letu 2016 Svetovni čipkarski kongres v Ljubljani, kar nekaj skupin udeležencev pa je obiskalo tudi Cerkljanski muzej. Bevkova domačija zadnja leta beleži rahel padec obiska. To gre pripisati dejstvu, da Bevka ne vključuje več v pouk osnovnošolcev v takšni meri kot nekoč. Arheološki park Divje babe v letu 2017 beleži približno enak obisk kot leto poprej, in sicer nekaj več kot 1.000 obiskovalcev. V letu 2018 je v načrtu nadgradnja promocijskih aktivnosti na destinaciji, predvsem v smeri občutno večje prisotnosti na različnih spletnih kanalih. 🌱

Terme in smučišče Hotel Cerkno

Pripravljeni na praznike in zimo

Damjana Peternelj

Na SC Cerkno so letošnjo smučarsko sezono odprli že drugi vikend v decembru.

Kot je povedal Ciril Peternelj, vodja smučišča, »so bile ob dobrih vremenskih pogojih proge odlično pripravljene«, obratovala so Počivalo, 6-sedežnica, 4-sedežnica Brdo, Grič 1, Dolina 2 in 2a, Počivalo 5, Brdo 6 in Brdo 7. Dosneževali so progo na Lomu. Ljubitelji teka na smučeh so se prav tako že lahko podali na smuč, urejena sta bila smučarski vrtec in sankaska proga. Močan veter in otoplitve z dežjem so v naslednjem tednu do 16. decembra smuko odnesle, se je pa več nadejajo ob koncu

okrepčila v restavraciji na vrhu smučišča pogrejejo tudi na Počivalu, kjer je bar odprt že jutraj, ko začne s prodajo kart, ter na Lomu, kjer je letos prav tako znova odprta okrepčevalnica.

Terme Cerkno

Najzahodnejše terme v Sloveniji se po lanskem celoviti obnovi bazenske stavbe že lahko pohvalijo s priznanjem. Oktobra letos so jim na sklepnem prireditvi akcije RTV Slovenija, spletnega portala Dobro jutro, Slovenija in lokalnih radijskih postaj, v

Foto: Bojan Tavčar

leta. Ekipa se bo trudila tudi med prazniki, računajo, da bodo obratovala vse proge, če bo le vreme z dovolj nizkimi temperaturami. V primeru, da snega ne bo dovolj, si bodo skozi sezono pomagali z več kot 100 topi in žirafami za umetno zasneževanje, proge pa bodo redno urejali s šestimi teptalci. Izdatno bo tudi v tej sezoni poskrbljeno za smučarje, saj, kot pravi Peternelj, »dajo veliko na vzdrževanje in varnost.« Dodajajo še, da se obiskovalci lahko poleg

kateri je v šestih kategorijah sodelovalo kar 84 kopališč iz vse države, v kategoriji malih termalnih kopališč podelili priznanje za 3. mesto. Od 8. decembra dalje do (predvidoma) konca zimske sezone bo urnik Term Cerkno vsak dan od 10.00 do 21.30. Najlepše praznične dneve pa bodo obeležili tudi v Hotelu Cerkno, kjer pripravljajo prednovoletna druženja ob odlični kulinariki. 🌱

Foto: Primož Jovanovič

Naj slovensko smučišče v sezonah 2010/11, 2011/12, 2012/13 in 2016/17. The best Slovenian ski resort in the season 2010/11, 2011/12, 2012/13 and 2016/17.

Tretje Naj kopališče v kategoriji malih term v Sloveniji v sezoni 2017. Third best spa resort in the category of small spa resorts in Slovenia in the season 2017.

Marjan Batagelj, predsednik uprave Postojnske jame in prevzemnik Certe Holdinga

»Cerkljanska ima izjemen turistični potencial«

Damjana Peternej

Na pogovor smo tokrat povabili prevzemnika Certe Holdinga, **Marjana Batagelja**, predsednika uprave Postojnske jame, d. d., ki vodi tudi gospodarsko interesno združenje Kluba slovenskih podjetnikov, je predsednik upravnega odbora SRIP (turizem) in podpredsednik Turistično-gostinske zbornice Slovenije. V čem vidi potencial cerkljanskega turizma in kakšni so njegovi načrti?

Kako ocenjujete prevzem Certe Holdinga?

Da je šlo za izjemen uspeh, smo se začeli zavedati šele potem, ko smo začeli spoznavati razmere na Cerkljanskem. Zakaj? Nagovarjati delničarje glede na to, da nismo s Cerkljanskega, je bilo težko, saj nas niso poznali po našem poslovnem obnašanju. Drugič, Cerkljanska si ni bila enotna, ali si sploh želi strateškega partnerja. Tu govorim o tistih, ki so preprečevali kakršnokoli prodajo ali spremembo, čeprav kakšnih vsebinskih alternativ, da bo v prihodnje boljše, sami niso imeli. Bolj kot se čas odmika, bolj vidimo in spoznavamo, kako veliko delo je bilo narejeno. Ponosni smo nanj.

Dejali ste, da je bil prevzem poslovna priložnost, a tudi prava psihološka vojna.

Tako je, saj v poslu nisem navajen delovati tako, da se moram poleg strokovnih in poslovnih presoj ukvarjati še s toliko grdimi stvarmi, med drugim z neiskrenimi nameni nekaj posameznikov, ki pa so bili zelo glasni. To je bila res psihološka vojna, saj pri Postojnski jami nismo navajeni takih nizkih udarcev. Res smo bili v težki situaciji. Razen

jeseni ali spomladi, ko se je večina teh delnic prodajala. Kupovala pa ni le Ilirika, tu so bili še drugi, tudi domačini, ki so se predstavljali kot rešitelji, dejansko pa razlika v nakupni ceni ni bila bistveno drugačna od cene Ilirike. Štejem si za uspeh, da smo šli v prevzem, pa nismo imeli niti ene same delnice. Vse delnice smo kupili po enaki ceni, 3,2 evra.

Delnice vam je zaupalo več kot 700 delničarjev, zanje ste odšteli štiri milijone evrov. Kako visok vložek je to za vas glede na to, kar želite uresničiti na tem območju?

Z vidika Postojnske jame, ki je finančno izredno stabilna in visoko likvidna družba, so bila to prosta sredstva za razvoj in nakupe. Ponudb, kjer smo bili zaželen partner, smo imeli veliko, za Certo Holding smo se odločili popolnoma sami. Morda je še najlažje dati denar in nekaj kupiti. Veliko težje pa bo narediti tisto, kar v Cerknem ni bilo narejeno 20 let in več. Razen veliko praznih besed in obljub sem z vidika turističnega razvoja videl bore malo dejanj.

V čem prepoznate potencial cerkljanskega turizma?

Smučišče je svetla točka, prenovljene terme so začetek nečesa novega, pozitivnega. Prav tu vidim največjo dodano vrednost, saj gre za ene najbolj zahodnih term v Sloveniji, italijanski gostje pa so ljubitelji term. Tu je hotel, ki je sicer potreben popolne prenove. Postati mora termalni hotel s storitvijo wellnessa, obenem pa ustrezati standardu smučarskega gosta.

Termalna voda po mojem mnenju ni v celoti izkoriščena, niti znotraj term niti kot energent, ki bi lahko ogreval del Cerknega. Naj omenim, da sem prav pred dnevi v arhivih televizije našel oddajo iz leta 2000, v kateri se je zelo realno govorilo, kako bi se ta energija lahko izkoriščala v Cerknem. Poglejte, od takrat je minilo že 17 let! Dokaz, kako enostavno je govoriti in obljubljati, veliko težje pa nekaj udejanjiti. In v takšnih iluzijah, kako je potrebno nekaj narediti, se je živelo iz leta v leto, naredilo pa malo.

Marjan Batagelj

Foto: Iztok Medja, vir Postojnska jama, d. d.

Bistvo v turizmu ni denar, ampak zadovoljen gost.

razvojne vizije Cerkljanske, ugleda družbe Postojnska jama ter moje osebne integritete ljudem nismo mogli ponuditi drugega. A očitno so ljudje prepoznali odkritost in njihova odločnost, da skupaj Cerkljansko spremenimo na boljše, je najboljši odgovor tistim, ki so nas iz dneva v dan napadali, šikanirali. Še bolj kot Postojnsko jamo mene osebno.

Nekateri so namigovali, da je pred tem borzno-posredniška hiša Ilirika delnice odkupovala za vas.

To je del teh zlobnih namigovanj. Jaz sem odkrito povedal, da nisem bil nikoli skriti kupec. To je bilo zelo enostavno razložiti, saj nisem bil udeležen v dogodkih lani

Kako pomembno je, da domačini sodelujejo pri razvoju turizma kot aktivni turistični delavci?

Brez njihove aktivne vloge in zaposlitev v turizmu ne bo šlo. Z ljudmi, ki pridejo od zunaj, lahko sicer nekaj narediš, a ne glavnine. Marsikdo misli, da se od turizma slabo živi, oziroma da se od njega ne da živeti. To ni res, saj je turizem

ki jih občudujem.

Turizem je močan toliko, kolikor so aktivni vsi akterji. Sam ne moreš nikoli vsega narediti, vsi skupaj pa lahko obogatimo neko območje – in Cerkljanska ima dovolj naravne in kulturne dediščine. Potrebno je vse povezati in pravilno predstaviti turistu. Zato bo tudi LTO moral postati močnejši. Ko bo sprejet ta koncept, ko si

Turizem je močan toliko, kolikor so aktivni vsi akterji. Sam ne moreš nikoli vsega narediti, vsi skupaj pa lahko obogatimo neko območje – in Cerkljanska ima dovolj naravne in kulturne dediščine.

resna gospodarska panoga in z dobrim upravljanjem tudi zelo dobičkonosna. Na Cerkljanskem je velik potencial v kmečkem turizmu, saj gre za prekrasno naravo in ljudi,

bodo mladi zaželeli delati v turizmu in se vanj vključevati, takrat bomo imeli tudi zadovoljnega turista. Prevečkrat se zdi, kot da obstaja samo ETA, da je vse samo ETA.

Da, tako je nekoč bilo, sedaj pa razmere kličejo po alternativi.

Kako in koliko boste na Cerkljanskem in Idrijskem aplicirali poslovne prakse, ki jih že udejanjate v podjetju Postojnska jama? Cerkljane in Idričane najbolj zanimajo integrirani produkti. Naša moč, ki jo imamo skozi marketing in prodajo, je izjemna. To je spoznala Slovenija in del Evrope, saj nam priznavajo, da znamo razviti blagovne znamke. Najboljši integrirani produkti nastanejo znotraj skupine, kjer si lastnik, saj lažje postaviš enostavna in jasna pravila obnašanja. Na ta način gost dobi povsod pričakovan nivo usluge in praviloma ni razočaran. Nedopustno je namreč, da bi bila storitev v Postojni vrhunska, ob prihodu v Cerkno pa bi doživel razočaranje. Ne pozabimo, da turist ne pozna občinskih meja in Idrija z UNESCO dediščino kar kliče po turističnem liderju, ki bi znal vse

Skoraj trideset let sem v poslu in vem, da napake, ki jih narediš zaradi neučakanosti, praviloma najdražje plačaš.

skupaj povezati. Zato moramo standard storitev čim bolj poenotiti. Ko ponudiš dobro storitev, je gostu ni težko plačati. Sinergijo vidimo v našem znanju in milijon dvesto tisoč obiskovalcih znamenitosti Parka Postojnska jama, na Cerkljanskem in Idrijskem pa v potencialu – naravni in kulturni dediščini ter v že ustvarjeni turistični infrastrukturi, ki se pa slabo trži in prodaja.

Srečali ste se že s prebivalci številnih vasi na Cerkljanskem. Kakšni so vaši vtisi s teh srečanj? Prav ti ljudje so bili tisto, kar me je iz srečanja v srečanje z njimi prepričevalo, da je vredno priti na Cerkljansko. Ko se začneš pogovarjati z njimi, začutiš njihovo rahlo zadržanost, a tudi ponos. O svojem kraju veliko vedo, a so na nek način previdni, s kom bodo delili lepote njihovih grap in hribovja. Po svoje so kar malce »zviti« – namreč, če ne prepoznaš, da je njihovo okolje nekaj izjemnega, se ti ne odpro. Ko z ženo obiskujeva te cerkljanske hribe, si pravim, da bi si tu najraje postavil leseno hišo in užival mir in pozitivno energijo. In če se nekje dobro počutiš, potem tudi poslovnega modela ni težko zgraditi. Konec koncev se v turizmu ne moreš pogovarjati samo o uspehu in denarju – slednji je praviloma posledica stvari, ki si jih naredil dobro. Če si jih, ti gostje to začno vračati. Bistvo v turizmu ni denar, ampak zadovoljen gost.

Kakšne načrte imate v Cerknem glede hotela? Iščemo najbolj optimalne poteze, ki ne smejo biti prehitre. Smo pred dilemo, ali prenavljati hotel v celoti ali po posameznih krilih. Nagibamo se k drugi možnosti, torej po posameznih delih, saj se bojimo, da bi bil v nasprotnem primeru predolgo zaprt. Tudi struktura hotela dopušča, da bi se ga lahko prenavljalo postopoma. Glede trgovine: trgovec mora biti trgovec.

Ne more biti trgovina neka postranska dejavnost hotela. Bolj se zavzemamo za to, da bi v Cerkno prišel večji trgovec in bi prostor trgovine namenili hotelu. A ne smemo biti prehitri, vleči je treba prave poteze. Prvi posegi na hotelu so predvideni, odvisno od tega, kako hitro bomo pridobivali dokumentacijo, v jeseni 2018 ali v letu 2019 po zimski sezoni. Drobne stvari bomo začeli urejati že spomladi prihodnje leto. Ključna sta poglobljena analiza in terminski plan. Skoraj trideset let sem v poslu in vem, da napake, ki jih narediš zaradi neučakanosti, praviloma najdražje plačaš.

Kaj pa smučišče? V teh dneh je začelo z obratovanjem. Kakšno alternativo boste vzpostavili v primeru zelenih zim? Pri smučiščih je pač križ, proti naravi se ne moreš boriti. Zelene zime niso nekaj novega, zato se je potrebno sprijazniti, da zimske sezone ne bodo predstavljale več glavnine prihodkov, ampak bo to spomladanski, poletni, jesenski turizem. Prej kot se tega zaveš, manj težav boš imel, ker boš začel razmišljati in delati tako, kot da bo vsaka zima zelena. Avstrija je čez to že šla. Nič drugače ne bo na Cerkljanskem. Ne bo se več dalo zanašati na to, da bi trije, štirje meseci zimske sezone preživeli gospodarsko družbo skozi celo leto. To je model, ki je bil tu dolgo preveč močno zakoreninjen in se je kar verjelo, da je edini možen. Če je bila zelena zima, so vsi rekli »je pač zelena zima, tako je«, na poletje pa niso bili niti pripravljeni. Danes so sodobni trendi v smučarskih središčih taki, da so hoteli bolje zasedeni v poletni kot zimski sezoni. Ne vem, zakaj ne bi bilo tako čez čas tudi v Cerknem. Konec koncev so tu terme, ki zapolnijo praznino tudi takrat, ko vremenske razmere niso najboljše. V tem kontekstu razvoja so neprecenljive in odlične za zdraviliški in družinski turizem. Družine bi morale biti ena od ciljnih skupin turistov.

Z ekipo ste se že oglasili v Hotelu Cerkno? Ja, cela moja ekipa je bila v Cerknem. Opazili smo, da so izrazito tehnološko in kadrovsko podhranjeni. Res se zelo trudijo s človeškimi viri, ki so na voljo, kar kaže na to, da so pridni in predani delu. Bo pa treba informacijsko tehnologijo spremeniti tako, da bo na daljavo družba bistveno bolj vodljiva, da bo imela še boljšo analitiko, da bo pregled nad poslovanjem boljši. Če izpostavim samo nabavno službo – modeli nabave so pri nas zelo jasno postavljeni. Slišal sem, da nekateri dobavitelji nočejo priti v Cerkno, češ da je to »malo s poti«. Če bomo mi zahtevali, da naši dobavitelji dobavljajo tudi v Cerkno, kdo si bo pa upal to odkloniti? To avtomatično pomeni prihranek pri nabavi, to so povezave oziroma sinergije, o katerih sem govoril že zelo zgodaj. Razume se, da podjetje Hotel Cerkno ne more imeti tako bogate infrastrukture, kot jo imamo mi, ki jo v tem trenutku lahko delimo, saj smo odgovorni lastniki in ne finančni investitorji.

Omenili ste, da ste opazili tehnološko in kadrovsko podhranjenost. Boste potemtakem na novo zaposlovali? Tako je, brez tega ne bo šlo. Nujno je, da začnemo zaposlovati čim prej. Zato apeliram na vse, ki želijo delati v turizmu in biti del naše ekipe, da se nam javijo, da jih začnemo čim prej učiti in usposablјati.

Formalna izobrazba niti ni tako pomembna kot želja, da hočejo delati v najboljšem turističnem podjetju v Sloveniji, kar Postojnska jama že pet let je.

Tu najbrž množičnega turizma ne načrtujete? Saj ga Cerkno v tem trenutku niti ne bi preživelo. Nisem si nikoli niti predstavljal, da bi ga Cerkno sploh lahko imelo. Tisti, ki

Cilj nam mora biti, da bo čez deset let cerkljanska pokrajina prispodoba za lepoto, mir in sprostitev. Rahlo odmaknjena, rahlo zasanjana z neverjetno pozitivno energijo, ki se jo da tudi čutiti. Sam sem jo in vem, o čem govorim.

pride, naj dejansko doživi ta mir, sprostitev. Tu bo gost, ki pričakuje dobro razvito storitev in jo je tudi pripravljen plačati. Cenenost ni recept za uspeh.

Kako se lahko območje tudi širše poveže z vseslovenskim prostorom? Prav tu lahko največ pomagam. Pomembno vlogo bo moral imeti LTO, ki mora prevzeti nosilno vlogo promocije za Cerkljansko. Seveda je ena zaposlena oseba premalo. Deloma je to stvar občinske politike, saj je močan LTO strateška odločitev, če se

zbornice, predsednik SRIP (turizem), to so strateška razvojna partnerstva v turizmu, kjer bo veliko denarja za dobre projekte. Rade volje bom pomagal in svetoval. Če me ne bo nihče nič vprašal, pa tudi ne bom nikogar silil. Tako občina in vsi, ki odločajo o turistični politiki na Cerkljanskem, morajo pokazati odkrito podporo razvoju, ne pa samo reči, da si turizma želijo, ko je treba

delati, pa ni nikjer nikogar.

Kaj menite, kje bo turizem na Cerkljanskem in Idrijskem čez 10 let? V svojih razlagah želim biti zmeren in realen. In postaviti vse v nek časovni kontekst. Cilj nam mora biti, da bo čez deset let cerkljanska pokrajina prispodoba za lepoto, mir in sprostitev. Rahlo odmaknjena, rahlo zasanjana z neverjetno pozitivno energijo, ki se jo da tudi čutiti. Sam sem jo in vem, o čem govorim. Z vso odgovornostjo si upam reči, da imata

Marjan Batagelj in soproga Katja

prepozna turizem kot drugi steber razvoja v občini. Imeti resnično močen LTO je stvar politike, ne gospodarske družbe. Najslabše bi bilo vse pustiti tako, kot je, predvsem zato, ker bodo LTO-ji postali neposredna vez s Slovensko turistično organizacijo

Cenenost ni recept za uspeh.

(STO) in le-ta jih bo tudi financirala. Seveda, če bo dovolj posluha za njihovo delovanje pokazala tudi občina. To so odločitve širših razsežnosti, saj gre za to, kako se bo odmerjala turistična taksa in v kakšni višini. Deloma tudi od tega je odvisno, kakšno bo sodelovanje z STO. Prav tu lahko ponudim veliko pomoči, saj sem podpredsednik Turistično-gostinske

A ne bi bilo lepo, da bi stal ob tabli Cerkno še napis: »Ponosni smo na naš kraj. Veseli smo, da ste prišli v naše Cerkno in ste naši gostje. Z vami bomo lepo delali.« Če bodo te besede ljudje še živeli, potem se ni bati česa hudega. 🌱

Zavod Jazz Cerkno v letu 2017

Polno odlične muzike

Tjaša Jurman

Ko pogledamo nazaj na dogodke, ki smo jih v Zavodu Jazz Cerkno izvedli, zlahka rečemo, da je bilo leto 2017 uspešno, pozitivno, polno raznolike muzike in pozitivnih odzivov.

Naš osrednji dogodek, festival Jazz Cerkno, je letos ponudil 10 koncertov, med katerimi je bilo devet premiernih slovenskih nastopov. Letos so k nam v goste glasbeniki prispeli iz kar 19 držav, kar je rekord za naš festival. Med posebnostmi letošnje 22. izdaje festivala je bilo še posebej poudarjeno dejstvo, da so bile vodje zasedb, ki so nastopile na sklepni dan festivala, same glasbenice. Glavno prizorišče na Cerkljanskem na Starem placu je bilo vsak večer polno, občinstvo pa je z odobravanjem in srčnim ploskanjem ter vzkliki pozdravilo vse nastopajoče in

ljudski trio Grad gori! z Brino Vogelink kot pevko. Koncertni cikel bomo nadaljevali 16. februarja z zasedbo Ullmann/Swell's The Chicago Plan, ki se trudi v svoji poetiki zaobjeti zvok in glasbene ideje treh krajev, od koder prihajajo člani: Berlina, New Yorka in Chicaga. Še pred nastopom pomladi pa bomo postregli z dvojnimi koncertom, ki bo lepa priložnost za vpogled v poljsko kantavtorsko in etno sceno, ki jo pri nas bolj redko srečamo. 3. marca bosta v prvem delu nastopila Raphael Rogiški & Genowefa Lenarcik, ki neguje poslanstvo ohranjanja in prenašanja starih ljudskih pesmi v današnji

Foto: Nada Žgank

Domač kantavtorsko-ljudski trio Grad Gori! bo nastopil prihodnje leto na kulturni praznik.

marsikaterega povabilo še na dodatek. Pohvale tako programa kot izvedbe in vzdušja, ki so nam ga namenili številni obiskovalci, novinarji in tuji organizatorji, so nemara več kot zadostno jamstvo, da bodo tudi prihajajoče izdaje festivala na tako visoki ravni. Naslednja, že 23. izdaja festivala Jazz Cerkno, bo potekala med 17. in 19. majem 2018.

12 koncertnih postankov na Keltiki

Poleg festivala Jazz Cerkno smo glasbeno dogajanje obogatili tudi s celoletnim koncertnim ciklom Keltika. V letu 2017 se je na 12 koncertnih večerih zvrstilo 14 mednarodnih in slovenskih zasedb, ki so predstavile žanrsko sila raznovrstno glasbo, od jazza in tanga prek alternativnega rocka do jazzovskega in rockovskega fusiona ter modernega kantavtorstva in etna. Nov letnik Keltike se bo začel 7. februarja 2018, ko bo Pr' Gabrijelu ob Prešernovem dnevu nastopil svež domač kantavtorsko-

čas. V drugem delu nastopa pa bo poljski glasbenik, ki raziskuje tudi tako imenovano ameriško primitivno glasbo in ameriško eksperimentalno glasbo, nastopil skupaj s slovenskim triom Širom, ki se je v zadnjem letu uveljavil kot ena bolj samosvojih glasbenih zasedb na Slovenskem.

Še pred zaključkom leta 2017 pa bomo v osrednjem cerkljanskem glasbenem srečevališču – Pr' Gabrijelu v soboto, 23. decembra, obeležili 22. obletnico delovanja z legendarnimi alter-rockerji Demolition Group. Tudi letos pa bo Pr' Gabrijelu živahno zadnje dni leta 2017 – 30. in 31. decembra povabljeni na že tradicionalni novoletni Žiu Žau.

Muzike polno raznoliko leto vam želi ekipa Zavoda Jazz Cerkno in Bara Pr' Gabrijelu!

Se uidma! 🌱

Skrivna bolnišnica

Foto: arhiv Bevkove knjižnice Cerkno

Prav poseben praznik je bil 24. novembra, ko smo v Bevkovi knjižnici Cerkno predstavljali novo slikanico Tee Hvala in Špele Oberstar z naslovom Skrivna bolnišnica. Znana avtorica radijskih oddaj, kritičarka, recenzentka in feministka Tea Hvala se je tokrat predstavila v vlogi mladinske pisateljice. Slikanica, ki je nastala v soavtorstvu, je preplet zgodbe iz sedanjosti in pripovedi iz preteklosti o Partizanski bolnici Franja in partizanih. Gvido in Filip, glavna junaka, si ob koncu počitnic hitita pripovedovati o svojih poletnih dogodivščinah. Gvido, ki je odkril skrivno bolnišnico, preglasi Filipa, ki je mislil, da je njegova morska pustolovščina pomembnejša. Ob dogodkih, ki si med dvema prijateljskima sledijo, se mladi bralec seznani z resničnimi zgodovinskimi dejstvi o 2. sv. vojni. Sprema beseda Miloške Magajne in domiselne ilustracije Ajde Erznovnik so pomembno dopolnili h knjigi, ki mlademu bralcu pomaga razjasniti delovanje Partizanske bolnice Franje. Avtorici izpostavi tudi problem medvrstniškega nasilja in pomanjkanja empatij ter spomnita na čas, ko se brez solidarnosti ni dalo preživeti. Vse ustvarjalke so s sproščenim in prijetnim pogovorom navdušile občinstvo. (Marinka R. Grum) 🌱

Dan slovenskih splošnih knjižnic

Vsako leto praznujemo v novembru tradicionalen dan slovenskih splošnih knjižnic, ki se ponavadi podaljša kar v cel teden. V splošnih knjižnicah potekajo različne aktivnosti, prireditve, razstave, tako za mladino kot tudi za odrasle. Letošnje praznovanje smo v Bevkovi knjižnici v Cerknem obeležili s postavitvijo razstave na temo: Kaj smo brali včasih? Bralci, predvsem nekoliko starejši, so se spominjali knjig in časov, ko še ni bilo na voljo toliko literature. Razstavili smo knjige, ki so jih takrat brali in njihove spomine iz tistih časov. Razstava bo na ogled do konca letošnjega leta. (Marinka R. Grum) 🌱

Klekljarske novičke

Naši klekljari tudi letos ne počivajo. V oktobru smo pripravile priložnostno razstavo ob občinskem prazniku in sklekljale občinski grb, ki bo stalno krasil županovo pisarno. Kulturni dan v februarju bomo obeležili z razstavo v cerkljanski knjižnici. Pripravljamo se na novo razstavo, ki bo letos posvečena dvajsetletnici našega delovanja. Kot se za jubilej spodobi, ga bomo pospremile s klekljanimi rožicami, zato bo razstava ob prazniku sv. Ane nosila naslov **S cvetjem v dvajseto leto**. (Majda Albreht) 🌱

Potopisno predavanje o Jakobovi poti

Foto: arhiv Bevkove knjižnice Cerkno

5. decembra 2017 nas je v Bevkovi knjižnici v Cerknem po dveh letih ponovno obiskal neutrudni popotnik, domačin Ermin Oblak. Po hudi nesreči se je z močno voljo rešil invalidnosti in dobil navdih in smisel v vsakodnevni hoji in kasneje popotništvu. Prvič se je odpravil na 800 kilometrov dolgo Jakobovo pot po Španiji, letos v avgustu pa je prehodil drugi del poti, dolg približno 400 kilometrov, ki vodi čez Portugalsko. Romarsko pot je ob diapozitivih na svoj duhoviti način predstavil množici obiskovalcev, ki so se udeležili potopisnega predavanja. (Marinka R. Grum) 🌱

Galerija Križišče MC C.M.A.K.

Foto: MC C.M.A.K.

V novembru sta bili v galeriji Križišče C.M.A.K. na ogled kar dve razstavi: v začetku novembra so na ogled postavili razstavo Berta Peternelja Čas, jaz in Cerkno, na kateri so bili predstavljeni po ulicah Cerknega ujeti trenutki. Berto je ob odprtju predstavil tudi nekaj lastnih pesmi.

18. novembra pa je svoja dela na ogled postavila mlada umetnica Lea Rejc iz Šebrelj. (CN) 🌱

25 let Vokalne skupine LIRA

Dekleta Vokalne skupine Lira, ki delujejo pod umetniškim vodstvom Vojke Svetičič, so v oktobru slovesno obeležila 25-letnico delovanja. Dekliška skupina je nastala kot osnovnošolska zasedba, v kateri so

skladb ter s priredbami skladb zabavne glasbe. Kot gostje so nastopili člani Moške vokalne skupine Pozdrav iz Gorenje vasi, ki prepeva pod vodstvom Janeza Čadeža, nekdanj pa je bil vodja Pavel Magajne.

Foto: Bojan Tavčar

še ostale tri prvotne članice, dve pevki in umetniška vodja. Pevke so se skozi leta menjale in kar nekaj jih je tudi z gorenjskega konca. Ob obletnici so tako pripravile kar dva koncerta, enega v Gorenji vasi, drugega pa v domačem Cerknem. Predstavile so se z raznolikim sporedom ljudskih in avtorskih

Rado Božič, vodja idrijske izpostave Javnega sklada za kulturne dejavnosti je dekletom podelil srebrne in zlate Gallusove značke, častno je prejela dolgoletna umetniška vodja Vojka Svetičič. (CN) 🌟

20 let Foto kluba Cerkno zaznamovale tudi sence

Foto: arhiv FK Cerkno

Novembra in decembra je bila v Cerkljanskem muzeju na ogled razstava Foto kluba Cerkno. Na njej se je 13 avtorjev predstavilo z nekaj več kot 50 fotografijami na temo sence: sence v moderni arhitekturi, sence v naravi, lastne sence ...

Foto klub Cerkno sicer letos obeležuje tudi 20-letnico delovanja. V tem času so postavili različne fotografske razstave, najbolj prepoznavni pa so zagotovo po pripravi mednarodne

razstave Maska, ki bo zopet naslednje leto. Klub je dolga leta vodil Marko Čadež, pred kratkim pa je vodenje predal Anici Kofol. (CN) 🌟

Zlata piščal

Z 'zlato piščaljo', ki jo podeljujejo Cerkljanske novice, izrekamo priznanje ljudem, ki s svojim delom, energijo, dobro voljo in vztrajnostjo prispevajo k boljšemu in bogatejšemu življenju na Cerkljanskem.

Zlato piščal tokrat podeljujemo:

Erminu Oblaku za močno voljo in vztrajnost, s katerima se je po nesreči rešil invalidnosti in dobil navdih in smisel v vsakodnevni hoji in popotništvu.

KOLEDAR DOGODKOV

Odprtje razstave Rokodelskega društva DRIKLC
Cerkljanski muzej
Petek, 22. december, ob 17.00
V programu sodelujejo učenci Podružnične glasbene šole Cerkno. Razstava bo na ogled do 7. januarja 2018.
Urniki: vsak dan od 10. do 18. ure, zaprto 25. december, 1. in 2. januar.

BOŽIČNA TRŽNICA
Pred blagovnico v Cerknem
Sobota, 23. december, med 8. in 12. uro

Koncert zasedbe Demolition Group (SLO)
Gabrijel, Cerkno
Sobota, 23. december, ob 21. uri
Vstopnina: 7 €

GLASBENI CIRKUS
Božično-novoletni koncert Društva godbenikov Cerkno
Osnovna šola Cerkno
Ponedeljek, 25., in torek, 26. decembra ob 19. uri
Vstopnina: 8 €, dijaki in študentje 5 €

Božični pohod na Porezen
Torek, 26. december
Organizator: Planinsko društvo Cerkno

PRAZNIČNA TRŽNICA
Pred blagovnico v Cerknem
Sobota, 30. december, med 8. in 12. uro

Novoletni Žiu Žau
Sobota, 30., in nedelja, 31. december
Gabrijel, Cerkno
Vstop prost

SOŽITJE za večjo varnost v cestnem prometu
Društvo upokojencev Cerkno
Torek, 30. januar, ob 9.30
Preventivni enodnevni dogodek, namenjen starejšim voznikom in voznikom, je brezplačen.

23. Keltika 2018
Grad gori! (SLO)
Sreda, 7. februar, ob 21.00
Gabrijel, Cerkno
Vstopnina: 5 €

PUST Pr' Gabrijelu 2018
Petek, 9., in sobota, 10. februar ob 21.00
Gabrijel, Cerkno
vstop prost

23. Keltika 2018
Ullmann/Swell's The Chicago Plan (NEM, ZDA)
Petek, 16. februar, ob 21.00
Gabrijel, Cerkno
Vstopnina: 5 €

23. Keltika 2018
Širom & Raphael Rogiński (SLO, POL)
Raphael Rogiński & Genowefa Lenarcik (POL)
Sobota, 3. marec, ob 21.00
Gabrijel, Cerkno
Vstopnina: 5 €

Ste letos že obiskali cirkus? Prazniki se bližajo in prav tako glasbeni šov DRUŠTVA GODBENIKOV CERKNO. Popestrite si leto 2017 in se nam pridružite na cirkuški predstavi. Vabljeni!

PROJEKT GRETA V OBČINI CERKNO

Velike možnosti za rabo geotermalne energije

Simona Pestotnik, mag. Joerg Prestor, mag. Dušan Rajver, dr. Jernej Jež (Geološki zavod Slovenije)

Redka so območja v Sloveniji s tako pestro geološko sestavo, kot je v Občini Cerkno, saj lahko na podrobni geološki karti naselja Cerkno na površini 6 km² naštejemo kar 28 različnih litoloških enot. Tudi tektonska dejavnost je bila v preteklosti silno aktivna. Zaradi raznolike geološke sestave imamo posledično pestre možnosti za rabo geotermalne energije.

Občina Cerkno je vključena v projekt GRETA kot opazovalec preko projektne partnerja – Geološkega zavoda Slovenije. Skupni izzivi, ki so predstavljali v alpskem prostoru povod za ta projekt, so povezani s turizmom v odmaknjenih hribovitih območjih, naraščajočimi potrebami

Geotermalna energija predstavlja dobro kombinacijo z izkoriščanjem lesne biomase, omogoča hlajenje stavb in shranjevanje viškov toplote. Predstavlja dober potencial k energetski neodvisnosti v nadaljnjih desetletjih.

po energiji, predvsem za ogrevanje, z zmanjševanjem izpustov (zlasti CO₂) in preusmerjanjem v obnovljive vire energije, v tem primeru geotermalne.

Občina Cerkno ima že bogato tradicijo izkoriščanja globoke geotermalne energije. V okviru projekta pa so bile za občino izdelane tudi strokovne podlage možnosti izkoriščanja plitve geotermalne energije od površja do globine 300 metrov pod površjem. Geotermalna energija predstavlja dobro kombinacijo z izkoriščanjem lesne biomase, omogoča hlajenje stavb in shranjevanje viškov toplote. Predstavlja dober potencial k energetski neodvisnosti v nadaljnjih desetletjih.

Geološke in geotermične značilnosti

S ciljem prikazati potencial plitve geotermalne energije v občini za ogrevanje in hlajenje prek toplotnih črpalk smo se

lotili sistematičnega podrobnega pregleda geoloških in geotermičnih značilnosti občine.

Največji del občine gradijo klastične sedimentne kamnine. Med karbonatnimi pa močno prevladujejo dolomiti triasne starosti. Rečni nanosi v sestavi prod, peska, melja in gline ne pokrivajo večjih površin, običajno so odloženi le mestoma vzdolž rek in potokov v manjših debelinah. Klastične in karbonatne kamnine so večinoma razpoklinske poroznosti, kraška poroznost pa je omejena na majhna območja. Dolomite in apnenice lahko štejemo za vodonosnike z nižjo prepustnostjo. Zmerno prepustnost lahko pričakujemo v nekaterih slojih in masivih dolomita, zlasti v tektonskih območjih. Klastične kamnine tvorijo zato le nizko izdatne vodonosnike. Medtem ko peščenjaki še lahko delujejo kot vodonosniki z nizko izdatnostjo, so plasti glinavcev in tufov praviloma hidravlične bariere, zato se iz njih običajno ne da črpati podzemne vode za toplotne črpalke. Debelina izmeničnih slojev peščenjaka je običajno manj kot meter. Na splošno je podzemna voda ugodne kakovosti in šibko mineralizirana. Termalna voda, to je voda s temperaturo, višjo od 20 °C, se pričakuje globlje od 600 metrov, razen če se nahaja kje dvigajoči se tok termalne vode po tektonskih conah iz globokega vodonosnika bližje površju.

Skrilav glinavec
Toplotna prevodnost:
 $\lambda = 1,8 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
Črni vrh

Boljše možnosti za črpalke sistema zemlja–voda

Zaradi zgoraj opisanih pogojev v Občini Cerkno zelo ugodnih vodonosnikov za toplotne črpalke sistema voda–voda ni pričakovati, razen na samih izviri. Boljše možnosti so za sisteme zemlja–voda. Pri tem igra najpomembnejšo vlogo toplotna prevodnost kamnin, ki se nahajajo na njenem ozemlju. Da bi pridobili podatke o tem parametru, smo izvedli laboratorijske meritve na številnih vzorcih različnih kamnin. Vzorci so bili pobrani v najbolj tipičnih in najbolj razširjenih kamninah oziroma litoloških enotah v občini. Vzorci so bili ustrezno pripravljeni za

Visoka toplotna prevodnost tal kompenzira učinek sorazmerno nizke temperature tal (zaradi nadmorske višine), zato je geotermalni potencial občine precej visok za tako hribovito območje.

meritve z metodo optičnega skeniranja toplotne prevodnosti (Thermal Conductivity Scanning, TCS). Izmerili smo 16 vzorcev (s 30 kosi kamnin) z območja mesta Cerkno in 16 vzorcev (s 23 kosi kamnin) s širšega območja občine, skupaj torej 53 kosov kamnin. Med vsemi kamninami v občini so dolomiti (masivni in plastnati), kremenovi peščenjaki in konglomerati, dolomitizirani apnenici in nekateri tufi (keratofirski, porfirski) pokazali najboljšo sposobnost prevajanja toplote in imajo torej najboljši potencial za izkoriščanje Zemljine toplote. Tudi nekatere

Dolomit
Toplotna prevodnost:
 $\lambda = 3,8 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
Košec

druge vrste kamnin, kot so apnenici, karbonatni peščenjaki, meljevci in diabaz, so pokazale razmeroma dobre toplotne prevodnosti. Manjši potencial (vendar ne zelo slab) izkazujejo glinavci in meljevci ter laporovci.

Litološko sestavo tal v občini smo interpretirali do globine 100 metrov, kar je najbolj tipična globina za izdelavo geosond.

Temperatura tal je poleg prevodnosti kamnin drugi pomemben geotermični parameter za načrtovanje geosonde.

Značilne srednje letne temperature tal so med 5,6 °C (na nadmorski višini 1291 metrov – Črni vrh) in 10 °C (na nadmorski višini 263 metrov – pri Želinu). Površinska gostota toplotnega toka q je bila računsko dobro določena le na mestu globoke vrtine Ce-2/95 z vrednostjo 0,054 W/m². Vsi ti podatki so bili uporabljeni za izračun geotermičnega potenciala z uporabo metode G.POT. Gre za oceno toplotne energije, ki jo lahko geosonda globine 100 metrov pridobi iz tal pod nami v enem letu (Casasso, 2016).

Geotermični potencial

Ugotovljeni geotermični potencial PBHE se v različnih predelih občine suče med 8 in 15 MWh na leto, v večini naselij pa je med 8 in 10 MWh na leto. Če iz Zemlje odvezamo 9.375 MWh energije, lahko preko toplotne črpalke z dobrim izkoristkom (COP = 4) pridobimo 12,5 MWh toplotne energije za stavbo. Ob tem je izračunana poraba okoli 3.125 MWh električne energije za pogon toplotne črpalke. Primerjalno bi s tem prihranili okoli 1260 m³ zemeljskega plina ali 14 m³ drv ali 9 m³ polen ali 24 m³

Kremenov konglomerat
Toplotna prevodnost:
 $\lambda = 4,8 \text{ W/(m}\cdot\text{K)}$
Mlin

Razstava o gasilstvu v Cerkljanskem muzeju

Na pomoč bližnjemu!

Milojka Magajne

Konec oktobra smo v Cerkljanskem muzeju odprli razstavo z naslovom Na pomoč bližnjemu!, posvečeno gasilstvu na Cerkljanskem. Nastala je v sodelovanju z Gasilsko zvezo Cerklje in gasilskimi društvi, ki delujejo v okviru zveze. Z njo se pridružujemo obeleževanju 20-letnice Gasilske zveze Cerklje.

Gasilstvo ima na Cerkljanskem, kjer deluje devet prostovoljnih gasilskih društev, več kot stoletno tradicijo. Najstarejše je PGD Plužnje, ki je bilo ustanovljeno leta 1909, le leto kasneje je bilo gasilsko društvo ustanovljeno tudi v Cerklju. Pravi razmah je gasilstvo doživelo po drugi svetovni vojni. Pod okriljem cerkljanskih

najbolj množično prostovoljno organizacijo, ki temelji na solidarnosti, humanosti in medsebojnem sodelovanju in povezovanju. Cerkljanska gasilska društva so bila v preteklih obdobjih in marsikje so še danes tudi nosilci kulturnega življenja na vasi. Na pomoč bližnjemu! pa ostaja tudi v sodobnem svetu njihova maksima.

Foto: Bojan Tavčar

gasilcev, ki so se zavedali, da sami ne morejo zagotavljati požarne varnosti okoliškim vasi in zaselkom, so se začele ustanovljati gasilske desetine. Iz njih so nastala samostojna gasilska društva: PGD Novaki (1953), PGD Ravne - Zakriž (1958), PGD Planina - Čeplez (1960). Leta 1968 sta v Ravnah in Zakrižu nastali dve samostojni društvi. Nazadnje je bilo ustanovljeno še PGD Gorje - Poče - Trebenče (1988). Društvo v Šebreljah je bilo ustanovljeno leta 1958 na pobudo Občinske gasilske zveze Idrija, saj so Šebrelje takrat spadale pod Občino Idrija. Pobuda za ustanovitev PGD Bukovo (1982) pa je nastala na pobudo krajevne organizacije SZDL z namenom, da poskrbijo za požarno varnost v kraju.

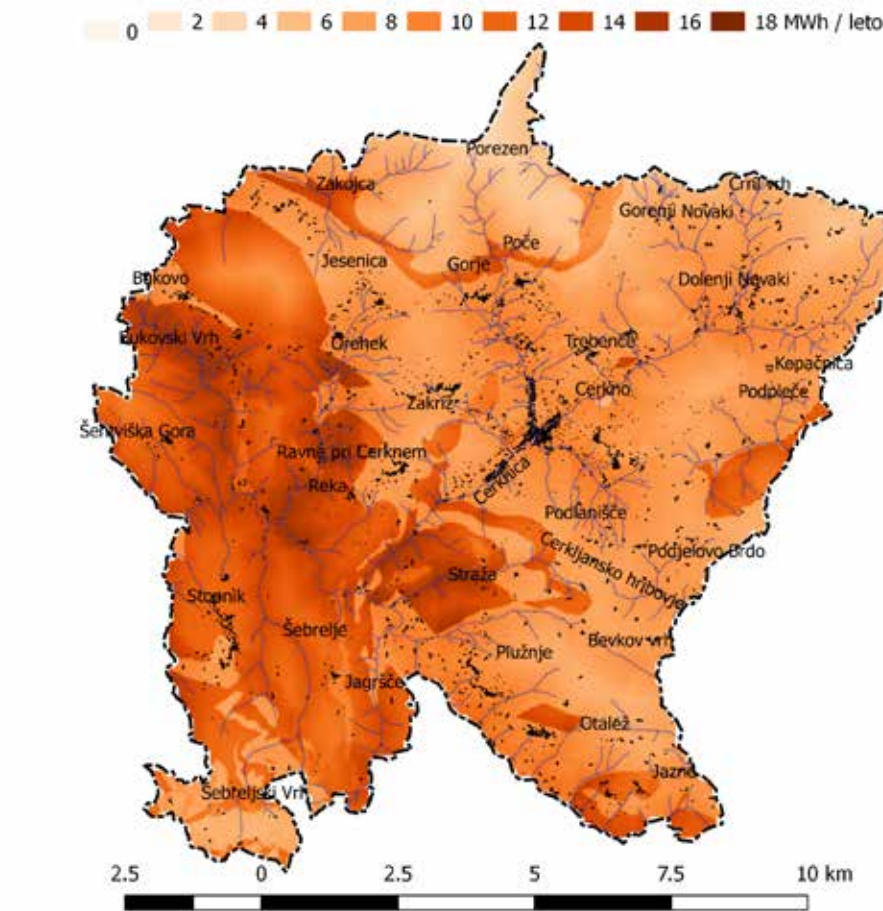
Povezovanje gasilcev

Gasilci so se v različnih obdobjih povezovali tudi na ravni občine oz. okraja. Občinska gasilska zveza Cerklje je tako delovala že v letih 1955–1959. Po združitvi občin Idrija in Cerklje (1959) v enotno Občino Idrija se je poenotila tudi gasilska zveza. Cerkljanska društva so bila vse do leta 1997, ko je bila ustanovljena sedanja Gasilska zveza Cerklje, vključena v Občinsko gasilsko zvezo Idrija.

Namen in zaveza gasilskih društev in njihovih članov se v več kot sto letih v temelju niso spremenili. Gasilci predstavljajo

Gradivo zbrali za razstavo – in zbornik

Ob pripravi razstave je bilo zbrano veliko fotografskega in dokumentarnega gradiva, muzejska fototeka je bogatejša za več kot 1000 fotografskih posnetkov in preko 2500 strani digitaliziranih dokumentov. Le manjši del zbranega gradiva smo lahko vključili na razstavo, zato smo širši izbor predstavili na projekciji v okviru Muzejskega srečanja z naslovom Gasilstvo na Cerkljanskem. Gasilska kronika, ki je nastala ob zbranem gradivu, bo objavljena tudi v zborniku, ki ga pripravlja Gasilska zveza Cerklje ob svoji obletnici. Lahko zapišemo, da je bil pri proučevanju gasilstva na Cerkljanskem opravljen pomemben korak. Zbrana gasilska kronika bo gotovo v veliko pomoč bodočim društvenim kronistom. Na razstavi so kronološko predstavljena vsa društva in delovanje zveze. Izbor fotografij, dokumentov in plakatov dopolnjuje tudi gasilska oprema, od brizgaln do različne osebne in zaščitne opreme (obleke, maske, čelade, sekire, luči ...) in simbolnih predmetov (prapori, paradna uniforma, gasilski znak ...), skupno okoli 175 predmetov. Razstava bo v Cerkljanskem muzeju na ogled do 20. januarja 2018.

Karta potenciala plitve geotermalne energije po metodi G.POT. Iz te slike lahko vidimo, koliko energije za ogrevanje lahko dobimo letno iz ene 100 metrov globoke vrtine. To lahko neposredno primerjamo z energijo, ki jo letno porabimo, preračunano v MWh.

sekancev ali 2,6 ton peletov ali 1900 litrov utekočinjenega naftnega plina ali 1280 litrov kurilnega olja.

temperature tal (zaradi nadmorske višine), zato je geotermalni potencial občine precej visok za tako hribovito območje.

Energent:	Toplotna črpalka - geosonda	Zemeljski plin	Drva	Polena	Sekanci	Peleti	UNP	Olje
Enota:	[kWh]	[m³]	[m³]	[m³]	[m³]	[t]	[l]	[l]
[.../leto]	3.125	1.260	14	9	24	2,6	1.900	1.280

Višje vrednosti potenciala najdemo na območju, ki ga pokriva zelo prevodni dolomit (3,7 do 5,6 Wm-1K-1), kot na primer v vasi **Bukovo, Kojca in Žabče** (15 MWh/leto), **Šebrelje** (16 MWh/leto), **Oreh in Reka** (14 MWh/leto), **Jagršče, Police in Jazne** (12 MWh/leto). Splošno gledano visoka toplotna prevodnost tal kompenzira učinek sorazmerno nizke

Plitvi geotermični potencial vpliva na stroške vrtanja za vgradnjo geosond, na skupne stroške geotermalnih toplotnih črpalk in s tem na njegovo ekonomsko primernost. Na primer: če vzamemo stavbo s toplotno potrebo 75 MWh, ki jo pokriva toplotna črpalka moči 30 kW, se izkaže, da bo v naselju Cerklje potrebnih 8 geosond, kjer je potencial 9,5 MWh/leto, medtem ko bi bilo dovolj 5 geosond v Bukovu, kjer je geotermični potencial 15 MWh/leto. Za primerjavo lahko vzamemo Center šolskih in občinskih dejavnosti Cerklje, ki črpa toploto iz podzemlja preko 11 geosond, vgrajenih pod parkiriščem. Geosonde z dvojno U-cevjo so globoke 96 metrov, postavljene so na razdalji 6 metrov. Povprečna moč odjema znaša 22 kW in povprečna raba energije okrog 100 MWh/leto. Skupni prihranek tega sistema je 8,6 ton nafte letno.

Center šolskih in občinskih dejavnosti Cerklje črpa toploto iz podzemlja preko 11 geosond, vgrajenih pod parkiriščem. Povprečna moč odjema znaša 22 kW in povprečna raba energije okrog 100 MWh/leto. Skupni prihranek tega sistema je 8,6 ton nafte letno.

Skupaj za dobrobit ljudi v lokalnem okolju

Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija

V oktobru smo na Idrijsko-Cerkljanski razvojni agenciji razpisali brezplačno izobraževanje na temo oskrbe starejših. Potreba po izobraževanju in usposabljanju pri delu s starejšimi se vse bolj izkazuje, kar so potrdile tudi raziskave v okviru projekta INTESI, ki so jih izvedli v preteklem obdobju na območju Idrije in Cerknega.

Prijavilo se je kar 13 udeleženk, od katerih jih je večina že pred začetkom izrazila željo, da bi želele opraviti verificiran program, ki bi jim omogočal pristop na izpit za pridobitev nacionalne poklicne kvalifikacije Socialni oskrbovalec/Socialna oskrbovalka na domu. Z velikim angažiranjem tako zaposlenih na ICRI kot tudi drugih sodelavcev, predvsem Klavdije Straus in sodelavcev iz Doma upokojencev Idrija, smo program uspeli verificirati in tako je skupina udeleženk že deležna pilotne izvedbe programa Socialni oskrbovalec/Socialna oskrbovalka na domu. Pridobitev te izobrazbe pomeni možnost za napredovanje, pridobitev službe ali spremembo karierni poti. Vse udeleženke pa pridobijo nova znanja, ki so

potrebna tako pri negi starejših kot tudi pri sami komunikaciji in (prostovoljnemu) delu s starejšimi.

Pri izvedbi programa izobraževanja sodelujemo z Domom upokojencev Idrija, ki udeležencem omogoča opravljanje praktičnega dela. Za svoje zaposlene, ki so se izobraževanja udeležili, pa so omogočili brezplačno opravljanje praktičnega dela in jim delovne urnike prilagodili tako, da se izobraževanja lahko redno udeležujejo. Teoretični in praktični del programa je v večini sofinancirala Idrijsko-Cerkljanska razvojna agencija, za sedem udeleženk pa je izvedbo praktičnega dela programa financiral Dom upokojencev Idrija, kjer so udeleženke zaposlene. 🌱

Univerza v Ljubljani

Spodbudimo socialno vključenost ranljivih skupin

ICRA je s podpisom pogodbe z Ministrstvom za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pridobila tudi projekt, v katerem bodo v naslednjih dveh letih izvedli dva programa socialne aktivacije. Program je zastavljen tako, da s svojim celostnim pristopom vpliva na ponovno socialno in zaposlitveno vključenost oseb iz ciljne skupine, mlajših od 49 let in prejemnikov denarne socialne pomoči (DSP). V programu bodo zagotovili individualni pristop, celostno obravnavo in

dolgotrajnejšo podporo. Poskušali bodo odpraviti ovire, ki posamezniku onemogočajo vključitev v družbeno življenje. Udeležencem bodo preko predstavitve poklicev, s sodelovanjem na tržnici, pripravi časopisa in drugimi aktivnostmi omogočili spoznavanje in stik z različnimi delodajalci. Spodbujali jih bodo tudi k aktivnemu vključevanju v družabno življenje in če je le mogoče, tudi v zaposlitev. Program se že izvaja od oktobra letos. (ICRA) 🌱

Operacijo sofinancirata Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in Evropska unija, in sicer iz Evropskega socialnega sklada.

Mobilna enota DORA zopet v Idriji

Maja Filipič Terpin, ZD Idrija

Po dveh letih se je v Idrijo zopet vrnila mobilna enota Dora. Na slikanje (presejalno mamografijo) so vabljeni ženske med 50. in 69. letom iz občin Idrija in Cerkno.

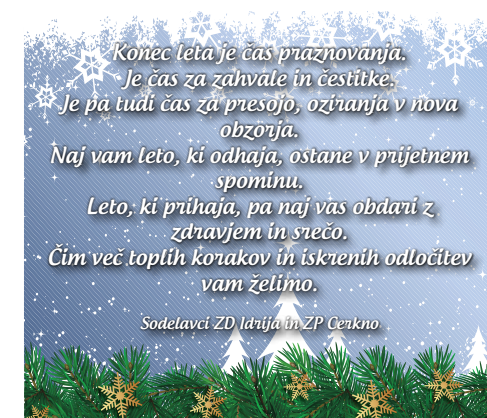
se je udeležilo 66 odstotkov vabljenih žensk, kar je okoli 10 odstotkov manj, kot znaša slovensko povprečje. Za uspešno izvajanje programa je potrebna 70-odstotna udeležba, zato je letos posebna pozornost namenjena spodbujanju žensk, da se udeležijo slikanja in storijo več za svoje zdravje.

Z mamografijo, ki edina skladno z visokimi evropskimi smernicami kakovosti zagotavlja zgodnje odkrivanje raka dojk pri ženskah v tej starostni skupini, lahko odkrijemo raka, še preden se pojavijo tipni ali vidni znaki bolezni. Zato strokovni sodelavci programa Dora ženskam v tej starostni skupini priporočajo, da se slikanja udeležijo.

Gre za preprost in hiter pregled brez napotnice, doplačil ali čakanja, ženske v programu Dora spodbujajo, da se odzovejo na pisno vabilo, ki so ga že prejele z Onkološkega inštituta Ljubljana. Na vabilu sta že določena datum in ura pregleda v mobilni enoti v Idriji. V primeru, da vam predlagani termin ne ustreza ali bi se želele prenaročiti oziroma se na pregled naročiti same, lahko pokličete na brezplačno telefonsko številko 080 27 28 vsak dan med 9. in 12. uro, ali pišete na elektronski naslov: dora@onko-i.si.

Prvi krog slikanja je v Idriji potekal konec leta 2015. Takrat so na slikanje povabili 2.243 žensk iz občin Idrija, Cerkno in Žiri (od 21. oktobra do 22. decembra). Slikanja

V Idriji je bil leta 2015 s presejalno mamografijo odkrit rak dojk pri 14 ženskah. Rak dojke je najbolj pogost rak pri ženskah, saj v Sloveniji vsako leto zboli okoli 1.200 žensk. Zato strokovnjaki Onkološkega inštituta priporočajo: "Ženske, naredite korak za svoje zdravje, odzovite se vabilu na pregled in se s tem vključite v program Dora. Sodelavci programa bodo poskrbeli, da bo slikanje potekalo strokovno in prijazno ter vam pomagali odgovoriti na vaša vprašanja". 🌱

XXL pomoč

RKS, Območno združenje Idrija, in Dom upokojencev Idrija (služba za pomoč na domu) se zahvalujeta vsem, ki so sodelovali v projektu XXL pomoč, v katerem zbiramo zamaške in z zbranimi sredstvi omogočimo pomoč starejšim občanom na domu iz občin Idrija in Cerkno. V letu 2017 smo zbrali slabi dve toni zamaškov. Od izkupička smo sredstva namenili za 50 ur študentskega dela za različna opravila: kidanje snega, zlaganje drv, prekopavanje in čiščenje vrta ter fizioterapijo invalida na domu. Z akcijo zbiranja zamaškov bomo nadaljevali tudi v letu 2018. Ves december uporabniki prevzemajo domače dobrote iz naslova prejete donacije družbe Kolektor Group, ki je omogočila nakup manjše ozimnice oziroma izdelkov, kot so krompir, čebula, klobase, marmelada, zelje, repa ipd. pri lokalnih pridelovalcih. Veseli nas, da smo projekt lahko tudi letos, že tretje leto zapored, realizirali ter obdarili okoli 200 posameznikov in družin. Iskreno se zahvaljujemo za podporo. Krvodajalce pa obveščamo o zimski krvodajalski akciji, ki bo potekala 29., 30. in 31. 1. 2018 v Idriji. Vljudno vabljeni. Vsem občanom želimo zdravja, lepih praznikov in srečno 2018. (Tanja Tominec) 🌱

DPM Cerčno v letu 2017

Alenka Lahajnar, DPMC

Tudi v letu 2017 smo pripravili kar nekaj dogodkov. Otroci so bili zadovoljni na naših ustvarjalnih delavnicah. Poleti smo se hladili in se lepo imeli **POD DEŽNIKOM** pod lipo na šolskem igrišču. Ko pa ni več tako toplo, se zberemo v prostorih VCC.

Letos smo prvič organizirali tudi izlet. Z avtobusom smo se odpravili na Fužine, kjer nam je Simon Rant predstavil postavitev oglarske kope. Otroci so tekmovali v metanju podkve in še veliko drugega. Vse naše dejavnosti so za vse otroke brezplačne. Sodelovali smo v akciji Alpine in ZPMS Podari svoj par. Organizirali smo prevzem škatel za vseslovensko akcijo Božiček za 1 dan. Tudi veliko naših otrok je in še bo dobilo svojo Božičkovo škatlo. Letos so v ta projekt vključeni tudi starejši.

Največje presenečenje pa nas je čakalo v novembru, ko so nas predstavniki cerkljanskih zborov obvestili, da bomo na njihovem dobrodelnem koncertu v decembru 2017 njihov posebni gost. Na Dobrodelnem koncertu pevskih zborov Cerkljanske so nastopili Mešani pevski zbor DU Cerčno, Ženski pevski zbor Cerklanke, Vokalna skupina Lira, Ženski pevski zbor KUD Iris Bukovo in Moška vokalna skupina Cerkljanski zven. Prostovoljne prispevke (zbrana sredstva v višini 518 evrov) smo namenili za naše društvo in za naše nadaljnje delo. Še enkrat iskrena hvala!

Foto: Bojan Tavčar

Utrinek z dobrodelnega koncerta cerkljanskih zborov

V OŠ Cerčno pa smo pripravili pregled našega dela v sliki in besedi ter nekaj izdelki iz naših ustvarjalnih delavnic. Razstava je bila na ogled od 27. novembra do 8. decembra letos. Ker pa se bomo od leta 2017 zelo kmalu poslovili, bi se radi zahvalili tudi vsem, ki ste nam v tem letu kakorkoli pomagali: SET-TRADE, d. o. o., GAYA, d. o. o., Cerčno, Trgovina Tanja, Cvetličarna ROŽCA, Knjižnica Cerčno, OŠ Cerčno in ravnatelj Milan Koželj ter Jolanda Bolarič, Simon Rant. Hvala tudi vsem, ki jih mogoče nismo zapisali. Na našo vizitko s Pepijem smo letos zapisali: SKUPAJ USTVARJAMO LEPE SPOMINE IN VELIKE NASMEŠKE, kar je tudi naše vodilo in plačilo za naše delo. Vabimo prostovoljce, da se nam pridružijo. Kontaktni podatki so na naši FB strani. 🌟

TD Pod Kojco znova oživilo Bevkovo domačijo

Foto: Alenka Zgaga

Turistično društvo Pod Kojco je s svojimi aktivnostmi popestrilo tudi letošnji dan odprtih vrat Bevkove domačije. Tradicijo

sodelovanja ohranja že od nastanka leta 1990, ko se je vključilo v pripravo otvoritvene slovesnosti ob odprtju domačije kot spominskega muzeja. Člani so tudi tokrat poskrbeli za dobrodošlico, ki je še posebej dobro dela od dežja premočenim pohodnikom. V nekdanji štali so jim ponudili toplo okrepčilo ter »pajtičke«. Življenje so vdahnili tudi v nekdanje bivalne prostore domačije: zakurjena krušna peč, v hiši je klekljarica za mizo spretno sukala kleklje, zraven pa so razklana fižolova zrna vabila k stari igri. Pravo ugodje je bilo sesti na leseno klopo ob peči in se nasloniti k toplim pečnicam. Članici društva sta jih pogostili s kruhom, ki sta ga tradicionalno spekli v krušni peči. (Olga Zgaga) 🌟

Ledena pravljčna dežela

Adrijana Mavri

V čarobnem decembru, ki kliče k veselju in radosti, bo tudi v letošnjem letu v Cerknem zaživela tridnevna pravljčna dežela, ki je darilo Občine Cerčno vsem otrokom in odraslim.

Letošnja pravljčna dežela bo s pomočjo uspešnega sodelovanja lokalnih podjetij in organizacij Občine Cerčno, podjetja Certa, Hotela Cerčno, Krajevne skupnosti Cerčno, LTO Cerčno, OŠ Cerčno, Vrtca Peter Klepec Cerčno, ICRE Idrija, Smeškovega sveta, ZPM Idrija, Glasbene šole Cerčno, Cerkljanskih skavtov ... polepšana s pravim drsališčem ter bogatejšim programom za otroke ter glasbenimi dogodki za odrasle.

Ledena pravljčna dežela bo svoja vrata odprla v četrtek, 28. decembra, na dvorišču pred Hotelom Cerčno ter otroke popeljala v čarobni svet dogodivščin ob praznično okrašenih hiškah s številnimi pravljčnimi junaki, z otroškim programom, obiskom dedka Mraza, kulturni programom, praznično otroško tombolo, čarodejem Antonijem ter pravim otroškim silvestrovanjem.

Zaživela bosta otroški bazar izpod pridnih rok učencev osnovne šole in otrok iz Vrtca Peter Klepec ter izmenjevalnica otroških igrač in knjig. Otrok prinese igračo ali knjigo, ki bo jo rad zamenjal in si v zameno izbere drugo igračo ali knjigo. Za dodatno praznično vzdušje pa bodo poskrbeli lokalni ponudniki na praznični tržnici lokalnih izdelkov in pridelkov. Želja ustvarjalcev pravljčne dežele ostaja, da vsako leto deželo napolnijo z veselimi pogledi in srečnimi nasmehi tako otrok kot odraslih ter si tako skupaj polepšajo praznični čas. 🌟

LEDENA PRAVLJČNA DEŽELA CERČNO

SREDA, 27. 12.
Otvoritev pravljčnega drsališča z otroško animacijo na ledu, ob 10h.

ČETRTEK, 28. 12.
14.30 – 15.30 Otroška animacija v Termah Cerčno
16.00 – 17.00 Krašenje dežele s pravljčnimi bitiji
17.00 – 18.00 Kulturni program OŠ Cerčno in vrtca Cerčno
18.00 – 19.00 Prižig lučk v deželi in predstava Velika želja čarovnice Tinke
Od 20.00 dalje **D'BUTLS, MLADI CERKLJANI**

PETEK, 29. 12.
14.30 – 15.30 Otroška animacija v Termah Cerčno
16.00 – 17.30 Pravljčna pot po Ledeni deželi
18.00 – 19.00 Prihod DEDKA MRAZA in rajanje
Od 20.00 dalje **JAGADA BEND**

SOBOTA, 30. 12.
14.30 – 15.30 Otroška animacija v Termah Cerčno
16.00 – 17.00 Pravljčna dežela ima talent
17.00 – 18.00 Otroška praznična tombola
18.00 – 18.30 Čarodej Antonio
18.30 – 20.00 Otroško silvestrovanje s pravljčnimi junaki
Od 20.00 dalje **YOU&ME, OMAR NABER** z bandom

VZPOREDNO DOGAJANJE
poslikave obrazov || hiška izpolnjevanja skritih želja || izmenjevalnica igrač
praznična tržnica z lokalnimi izdelki || praznični bazar OŠ Cerčno in vrtca Cerčno

Vsi dogodki se bodo odvijali na ploščadi pred Hotelom Cerčno.

CŠOD Cerknostopa v 3. leto

Domen Uršič

Center šolskih in obšolskih dejavnosti Cerknostopa (CŠOD Cerknostopa) je kot prva šolska skupina 12. januarja 2015 obiskala Osnovna šola Stična, ki se v Cerknostopa spet vrača v februarju 2018. CŠOD Cerknostopa tako že slaba 3 leta deluje v okviru Ministrstva za izobraževanje, znanost in šport, ki tudi zagotavlja sredstva za delovanje ter razvoj.

V domu CŠOD Cerknostopa je v tem trenutku osem zaposlenih: dve kuharici, čistilka, upravnik, učitelj športa, učitelj naravoslovja,

obiskovalcem ponuja zelo raznolike vsebine. Od spoznavanja kulturne dediščine, kjer gre zahvala tako Cerkljanskemu muzeju kot Mihi in Žanu iz društva Laufarija Cerknostopa, naravoslovja, inovativnih pedagoških pristopov do športnih vsebin. Nekatere šole se sprehodijo do EkoParka OŠ Cerknostopa, kar veliko pa se jih odloči za sprehod do Bolnice Franje. Posamezne zberejo pogum in se odločijo za pot čez Labinje, spet druge se raje odločijo za pot čez Poljane.

Dve novi učni poti

V letu 2017 sta bili v CŠOD Cerknostopa razviti tudi dve učni poti, ki sta na voljo vsem obiskovalcem Cerknostopa in domačinom, ki želijo preizkusiti svoje znanje in poznavanje okolice. Gre za aplikacijo CŠOD misija, mobilni vodič za samostojno učenje na prostem. Aplikacija je brezplačno na voljo za vse android mobilne telefone. Izhodišči obeh poti sta pred domom CŠOD Cerknostopa. Prva se imenuje Spoznaj cerkljanske zanimivosti in obiskovalca skozi slikovito naravo popelje po kolovozih in stezah, druga učna pot Lamk – škratov gozd pa te popelje skozi pravljinski gozd na krožno raziskovanje bližnje okolice Cerknostopa.

Povezava do aplikacije CŠOD misija

Aplikacija CŠOD misija

inštruktor praktičnih vsebin in vodja doma. Do konca leta 2017 nas bo obiskalo okrog 6.000 različnih obiskovalcev, ki so se v veliki meri v Cerknem počutili zelo domače in dobro. Šole, ki v Cerknostopa prihajajo, so CŠOD Cerknostopa prepoznale kot dom, ki

Kostanjev piknik Petra Klepca

poligonsko raziskovalnico, medvedjo kramljalnico, čarovniško tekmovalnico in kostanjevo slastilnico, za kar je s peko kostanjev prizadevno poskrbel stari ata Franci. Kostanj je postregel, boljšega zagotovo ni okusil niti sam, Peter Klepec. (OŠ) 🌱

Jubilejni, že 20. matematični kviz

Foto: Arhiv OŠ Cerknostopa

Letošnji kviz so v šoli pripravili na temo vode.

od mita do arhitekture. Naša svečana večerna prireditev z naslovom **Žuboreče poslanstvo življenja** je bila 28. septembra, na njej je prisotne pozdravil tudi mag. Danijel Rojšek z Zavoda RS za naravno dediščino. V programu je sodeloval Mladinski pevski zbor Valovi s kakovostno interpretacijo pesmi na temo vode, učenci z gledališkimi skeči ob domislicah v zvezi z našim termalnim bazenom, plesalke Cheer dance in mladi tenorist Žiga Lakner, za vsebinski in tehnični potek kviza pa je tudi letos poskrbela Šolska radiotelevizija, katere člani so posnetke pripravljali že v spomladanskih mesecih. Ob tej priložnosti so učenci v šolski avli pripravili tudi likovno in fotografsko razstavo na temo sonaravnega ohranjanja vodnih virov. Župan Občine Cerknostopa Jurij Kavčič pa je ravnatelju Milanu Koželju izročil zahvalno listino za dolgoletno promocijo občinskega praznika in imena Franca Močnika z matematičnim kvizom, s katerim redno gostujejo tudi na Festivalu znanosti v Ljubljani. (Milan Koželj) 🌱

Foto: Arhiv OŠ Cerknostopa

učenci dosegali vidne rezultate tudi na državni ravni, kjer so na specializiranih tekmovanjih v sodelovanju s fakultetami potekale preizkušnje tako na osnovnošolski kot srednješolski in visokošolski starostni stopnji. Najnovejši modela robota sta predstavnika Certe izročila vodstvu šole, učencem in mentorici ustvarjalnih tehničnih dejavnosti, Ireni Zajc. (OŠ) 🌱

Foto: Arhiv OŠ Cerknostopa

za preventivo v cestnem prometu Občine Cerknostopa. Že leta 2014 je prejela nagrado Občine Cerknostopa na področju vzgoje in izobraževanja na prometnem področju širjenja znaj o prometni varnosti, njena zasluga pa je tudi, da je pred glavnim vhodom v šolo nameščen opozorilni merilec hitrosti in da imajo učenci možnost preizkusa prometnega poligona Jumicar. Prireditve, na kateri je prejela zaslužno priznanje, se je v Avstrija Trend Hotelu v Ljubljani udeležilo več kot 140 udeležencev iz več kot 110 slovenskih občin. (OŠ) 🌱

V nove objeme besed

Vseslovenski projekt z naslovom V objemu besed, projekt družinske pismenosti, v katerem je sodelovalo 14 slovenskih vrtcev, je letošnje jesen ocenil svoje delo na različnih strokovnih srečanjih.

Za izvedbo projekta sta se v cerkljanskem vrtcu jeseni 2016 strokovno usposobili **Adrijana Mavri** in **Bernarda Tušar**. Organizirali sta deset srečanj na različnih lokacijah v Cerknem, ki se jih je skupaj udeležilo do 20 predšolskih »besednih objemnikov« različnih starosti skupaj s starši, starimi starši, znanci ... Zaključno srečanje je bilo sicer že spomladi, Adrijana Mavri pa je o realizaciji projekta spregovorila tudi širši javnosti: na zaključni konferenci projekta v Mariboru 13. oktobra 2017 ter na simpoziju Bralne značke – mentorske prakse v Cankarjevem domu 21. novembra 2017. (OŠ) 🌱

Nov robot za ustvarjalne izzive

20. novembra sta člana vodstva lokalnega podjetja Certa Petra Borovinšek in Borut Pirih ravnatelju Milanu Koželju protokolarno predala v uporabo posebno donacijo v vrednosti 350 evrov, in sicer učni komplet LEGO Technic kocke MINDSTORMS EV3 (31313) za konstruiranje digitalno vodenih robotskih sistemov. Prvi komplet je šoli že leta 2008 doniralo vodstvo podjetja Eta in od takrat naprej so

Učiteljica Anka prejela priznanje

24. oktobra je Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa slavnostno podelila najvišja priznanja 18 posameznikom in organizacijam za življenjsko delo na področju prometne preventive, Svečano listino AVP. Med letošnjimi nagradenci je tudi naša učiteljica četrtšolcev Anamarija Hvala, ki je priznanje prejela na pobudo Sveta

Dr. Luka Leskovec, fizik na postdoktorskem študiju v ZDA

Delci, ki nas vse povezujejo

Helena Pregelj Tušar

Fizik **dr. Luka Leskovec** je raziskovalec na postdoktorskem študiju na Univerzi v Arizoni v ZDA. Marca letos je za svoje doktorsko delo z naslovom **Hadronske resonance v kromodinamiki na mreži** prejel zlati znak Inštituta Jožef Stefan v Ljubljani. Pogovarjala sva se poleti v Cerknem, njegovem rojstnem kraju.

Ste se razveselili zlatega znaka Inštituta Jožef Stefan?

Priznanje je bilo zame zelo prijetno presenečenje. Vidim, da dobra tri leta mojega dela na Inštitutu niso bila spregledana. Najbolj všeč mi je, da so mi znak podelili profesorji, od katerih sem se nekoč učil.

Kdaj ste vedeli, da bo kvantna fizika vaše strokovno področje?

Sprva sem razmišljal o študiju kemije. V četrtem letniku srednje šole pa sem spoznal, da je za študij delcev, ki jih zdaj raziskujem, boljša izbira fizika. Pravi čar je prišel v drugem letniku fakultete, s kvantno mehaniko. Imel sem neverjetno srečo, da sem imel odlične kolege, prizadevnega asistenta in briljantnega profesorja. V tem času je študij zame postal pomembnejši od vseh drugih stvari v življenju.

Kako laikom pojasnite, s čim se ukvarjate, kaj je hadronska fizika?

Vsi vemo, da nas sestavljajo atomi, ki so sestavljeni iz jedra in elektronov. Jedra so sestavljena iz še bolj osnovnih delcev, ki jim pravimo kvarki in gluoni. Lahki delci iz prve družine so kvark gor in kvark dol, elektron in elektronski nevtrino. Poznamo še čudni in čarobni kvark ter lep in zgornji kvark ter pripadajoče leptone: muon in muonski nevtrino ter tauon in tauonski nevtrino. Tri družine teh delcev tvorijo snov. Poleg teh imamo še delce, ki prenašajo interakcijo. Ti delci so fotoni, ki jih poznamo kot svetlobo, šibki bozoni W in Z ter tisti, ki mene najbolj zanimajo - gluoni.

Kaj so gluoni?

Ste se kdaj igrali s hitrim lepilom in si po nesreči zlepili dva prsta? Tako nekako si lahko predstavljamo gluone, kot lepilo. Od tu, iz angleške besede glue, izvira tudi njihovo ime. Nedavno sem slišal lepo frazo, ki gluone opisuje kot 'the glue that binds us all', v slovenščini 'lepilo, ki nas vse povezuje'.

Miza, ob kateri se pogovarjate, je potemtakem samo na videz nekaj statičnega.

V naravi ni nič statičnega, vse se premika. Na mikroskopski ravni se premika tudi ta lesena miza, čeprav se nama zdi pri miru. Sestavljena je iz molekul celuloze, ki vsebujejo ogljikove atome. Ti so sestavljeni iz elektronov ter protonov in nevtronov v jedru, ki interagirajo med sabo. To je jedrska sila, kot jo npr. poznamo pri

jedrskih reaktorjih ali jedrskih bombah. Protoni so sestavljeni iz kvarkov in morja gluonov z izjemno močnimi medsebojnimi interakcijami.

Imena kvarkov: gor, dol, čar, čudnost, vrh, resnica, dno, lepota, so precej poetična. Najbrž zato, ker je večina fizikov romantikov.

Kako to mislite?

Vse, kar raziskujemo, je povezano s simetrijami. Ko nek proces zapišem z enačbo, je ta tako lepa, da jo lahko zapišem samo v treh členih, ki imajo potem ustrezno strukturo. Na listu papirja stvar izgleda izjemno elegantno, lepo in skoraj čarobno.

Kar pomeni, da v fiziki najdete veliko lepote?

Točno to. Najprej gre za iskanje lepote v formalizmu in nato lepote v sami fiziki. Stvari, ki so nam lepe, so konsistentne stvari. Lepo je, ko napišem en razpad in potem dobim isti rezultat v drugem in tretjem razpadu, ko se vse ujema.

Ampak to lepoto lahko verjetno delite le z drugimi fiziki?

Res je, drugi tega ne cenijo.

Ker ne razumejo.

Verjetno. Vsekakor bi se mi, fiziki lahko bolj potrudili, da bi znanost približali širšemu krogu ljudi. A tudi profesor pri šestdesetih, ki se je pogovarjal s stotinami študentov, včasih ne najde načina, kako nekaj zelo kompleksnega predstaviti na enostaven način.

Kakšen pa je svet fizikov?

Večina znanstvenikov je zelo prijaznih. Mogoče včasih izgledamo zaprti, a to je le zato, ker imamo zelo malo skupnega z ostalimi. Radi razpravljamo o fiziki, ne maramo razpravljati o politiki.

Se pogovarjate o fiziki tudi, ko greste na kavo?

Da. Tipični pogovori med kosilom ali kavo so temna snov, temna energija, roboti in animeji, risanke. Temna snov je nekaj, kar vemo, da obstaja, ampak nikomur ni jasno, kaj je. Zelo prijetno je špekulirati o tem. Taki čisto brezpredmetni razgovori so lahko včasih zelo zabavni.

In risanke? Tudi tipična sprostitvev znanstvenikov?

Res je, tipična. Konec koncev ne moreš

delati 24 ur na dan. Sem poskusil, ampak v nekem trenutku ne gre več. Potrebuješ nekaj, da za eno uro odklopiš. Zame so to igrice, risanke, tudi knjige s področja fantastike in znanstvene fantastike.

Kako poteka vaš delovni dan?

Navadno začnem ob osmih s konferenčnim klicem. Govorim s kolaboratorji, kot rečemo sodelavcem. Kolaboratorji zato, ker v resnici ne delamo skupaj, ampak v različnih državah ZDA, nekateri tudi v Evropi. Potem grem v pisarno na univerzi in pregledam strokovne članke, ki so bili objavljeni v zadnjih 24 urah. Skoraj vsak dan je objavljen rezultat nove eksperimentalne meritve, nova fenomenološka študija. Sledi znanstveno delo, kar pomeni analizo, pisanje programov, preverjanje rezultatov, predelavo grafov, interpretacijo rezultatov. Delam na univerzi, nato še doma, do približno 11. ure zvečer.

Vas kdaj ljudje izven znanstvenih krogov provokativno vprašajo, kaj imate od življenja?

Imam vse. Tudi sam lahko vprašam: kaj imate od življenja vi? Sam delam, kar me zares zanima. Če gledam na dolgi rok, se seveda porajajo vprašanja glede tega. Zdi pa se mi, da so mnogi cilji, ki jim ljudje sledijo, družbeno vsiljeni, ne pa tisto, kar dejansko vsak sam hoče.

Pravite, da so študentje iz Evrope, tudi Slovenije, bolj pripravljeni na vstop na postdoktorski študij v ZDA kot ameriški študentje.

Res je. Tisti, ki ne izberejo študija fizike ali kemije, imajo v ZDA občutno manj znanja matematike kot v Sloveniji.

Zakaj potem Evropejci odhajate v ZDA na postdoktorski študij?

Zato, ker je v ZDA postdoktorski študij financiran. Mislim, da Univerza v Arizoni letno prejme 900 milijonov USD za raziskave. Samo ena univerza! To je petkratnik slovenskega raziskovalnega budgeta. Zelo sem presenečen, da se z Donaldom Trumpom na mestu predsednika glede znanosti ni nič spremenilo. Pojavile so se namreč govorice, da naj bi Trump za 20%

Dr. Luka Leskovec

Foto: Bojan Tavčar

zmanjšal višino sredstev za znanost, s katero se ukvarjam na naši univerzi. To je ogromno. A senat in kongres sta rekla ne, ker bi s tem žrtvovali preveč znanosti in delovnih mest. V tem primeru se je izkazalo, da demokracija v ZDA zares deluje.

Kaj boste delali po zaključenem študiju v ZDA?

Postdoktorski študij se zaključi tako, da se naučiš nečesa, kar potem še naprej delaš. Po tem sta mi pomembni dve stvari: dobiti ponudbo za službo in še naprej delati to, kar hočem. ZDA niso edini center, kjer se razvija kvantna kromodinamika. Centri so še v Španiji, Franciji, Nemčiji, Italiji, Avstriji, tudi v Sloveniji.

Vas pri znanstvenem delu motivira, da bodo vaše raziskave koristile človeštvu?

Ukvarjam se z bazično znanostjo. To pomeni, da raziskav, ki jih delam, ne moremo direktno uporabiti v industriji. Takojšnja uporabnost raziskav je lahko nična, ampak če gledamo petdeset let v prihodnost, bodo lahko iz teh raziskav nastali novi fizikalni zakoni. Lahko bo tako, a raziskav ne delamo zato. Zelo jasno v znanosti je, da moraš imeti rad to, kar delaš. 🌱

Foto: Bojan Tavčar

Medena potica za božič

Damjana Peternelj

Božični čas je idealen za pripravo različnih sladic, a kraljica na mizi ostaja – potica! Gospodinje se še vedno najraje odločamo za tako z orehovim nadevom, marsikatera jo speče z makom ali rožičevo, tudi kokosovo moko. Pa ste kdaj razmišljali, da bi pripravili orehovo, a slajeno s hranilno in z zdravo sestavino – medom?

PRIPRAVA

Testo: Moki, ki smo jo hranili na sobni temperaturi, dodamo rumenjake, sladkor, stopljen med in rum. Mleko segrejemo in raztopimo maslo. Dodamo mešanico soli, mleka in kvasa. Zmešamo srednje gosto testo, ga zgnetemo, pokrijemo in pustimo vzhajati čez noč.

Nadev: Med zelo počasi stopimo v vodni kopeli. Ko je stopljen, ga odstavimo, primešamo maslo in približno polovico mletih orehov (ki jih lahko nadomestimo s piškotnimi ali kruhovimi drobtinami). Vse skupaj zalijemo z mlekom. Na koncu dodamo še začimbe in jajci.

Priprava na peko: Tradicionalno se je potico peklo v okroglih lončenih modelih. Dolžino razvaljanega testa določimo tako, da izmerimo premer modela in pomnožimo z dva. Testo, ki je počivalo čez noč, zjutraj še enkrat premesimo, tanko razvaljamo, nanj namažemo medeni nadev in potresemo s preostankom mletih orehov. Testo tesno zvijemo, položimo v namaščen modelček in ga postavimo na toplo, da še enkrat vzhaja. Medena potica je težja in vzhaja počasneje. Pred peko kolač premažemo z zmesjo mleka in jajc. Pečemo v pečici, ogreti na 175 °C, približno 45 minut.

Avtorica recepta: mag. Urška Intihar, Čebelarstva zveza Slovenije

Foto: Bojan Tavčar

SESTAVINE

Kvašeno testo:

- ½ pšenične bele moke
- 70 g sladkorja
- 30 g kvasa
- 60 g masla
- 4–5 jajčnih rumenjakov
- 2–3 dl mlačnega mleka
- ščeplj soli

Medeno-orehov nadev:

- 150 g tekočega medu
- 600 g mletih orehov
- 1–2 dl mlačnega mleka
- 2 jajci
- ščeplj mletega cimeta
- ščeplj mletih klinčkov
- ščeplj stolčenih nageljnovih žbic
- vanilijev sladkor
- naribana limonina lupina
- ½ dl ruma za aromo

Premaz:

- mleko in jajca

Pa dober tek!

Potica naših prednikov

Prve slovenske potice so bile sadne z nadevom iz stolčenega suhega sadja in medu. Suho sadje za potice so na peči ali v pečici posušili in nato v možnarjih ali v mlinskih stopah stolkli v moko. Sladkali so z medom, ki je bil stoletja edino sladilo. Poleg sadja so kot nadev uporabljali še orehe, lešnike, bučne peške in pehtran. Rozine so na kmete prišle zelo pozno. Nadev je bil lahko tudi slan. Potico je v pisnih virih prvi omenil Janez Vajkard Valvazor, in sicer v Slavi vojvodine Kranjske. Iz opisa je razvidno, da je bila prva potica nadevana z orehi in medom, ponekod s skuto. Že od nekdaj so jo povezovali z božičem.

Vir: Janez Bogataj, Potice iz Slovenije

ZABELEŽENO V LETU 2017

”Občina Cerkno med slovenskimi občinami v pozitivnem smislu izstopa na področju odziva ljudi na presejalne programe SVIT in ZORA. V pozitivnem smislu izstopa tudi na področju debelosti otrok, kar pomeni, da otroci v povprečju niso prekomerno prehranjeni. To so zagotovo trije kazalniki, ki res izstopajo v pozitivnem smislu.

Marija Magajne, nova direktorica ZD Idrija

”Nekateri pravijo, da bi moral biti takrat, ko delaš, zelo pozoren na svoje misli. Seveda tudi to vpliva na končni izdelek, s tem se strinjam. Nekoč so moje lesene žlice v Škofji Loki merili z nihalom, ki je pokazalo, da imajo dobro energijo.

Boro Leban, Lesnik Wood Craft

”Želimo si, da bi bili trendi v prihodnje taki, kot so letos. Namreč: šolske klopi so polne, ravno tako oddelki vrtca glede na razpoložljive kapacitete, kar pomeni, da se nam kaže svetla prihodnost tudi na področju povečevanja števila prebivalstva na Cerkljanskem.

Jurij Kavčič, župan Občine Cerkno

”Zame je uspeh, ko me stranke čez en teden pokličejo in vprašajo ‘Kdaj gremo spet?’ Hribi so ista zasvojenost kot z drogo: ko enkrat okusiš hribe, ne moreš več brez njih.

Matej Jeram, Jeram pohodništvo

”Tudi sicer na novem delovnem mestu spoznavam, da se na Cerkljanskem ogromno ljudi trudi za večjo prepoznavnost domačih krajev. Med njimi so člani turističnih društev, gostinci in mnogi posamezniki, kar je zelo pozitivno.

Gregor Novakovič, direktor LTO

